

ELOFIZETÉS
ALYBEN ÉS VIDÉKEN
 12 hó ... 120 Lei.
 6 hó ... 60 Lei.
 3 hó ... 35 Lei.
 1 hó ... 15 Lei.

Hirdetőknek
 Arambár szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG

Aradi és csanádi egyesített
 vasutak palotájában
 TELEFON-SZÁM: 151.

KIADÓHIVATAL

Aradi Nyomda Vállalat
 Bulvárdul Regala Ferdinánd I. (József főh.) 21.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1921.

Pályaszerkesztő
Staubert József.

Vasárnap, május 15.

A GYERMEKEKNEK.

A pénzek békekongresszusa.

Amióta az emberek vizsgálatról kezdik az újságot olvasni, — tudniillik legelőször hátul a kurzusokat nézik meg. — azóta nem szentség a lapok szokott beosztása. Nincs tehát semmi furcsa abban, ha pünkösdre a lap élén a szokásos ünnepi harangozás helyébe (Tüzes nyelvek... Apostolok oszlása... és a többi) a gyermek-rovatot illesztjük. Vagy nincs is gyermek-rovatuk? Egy okkal több, hogy amikor van, az első oldalra jusson.

Kis barátaim és barátnőim, — biztosan hallottatok a két esztendeje tartó nagy meccsről, amely a zürichi sportpályán megy végbe. Ott mérkőznek mindennap, hétfőtől szombatig a Valuták. Tudjátok hogy Dollár, az amerikai bajnok milyen rekordot vert magának: csak a legutolsó összecsapásoknál tudtak tíz-huszat legyűrni a pontjaiból. Hogy milyen nagy legény lett a spanyol hidalgó, Pezeta ur! A békeidőkben be se vették a jobb családbeli pénzek közé. Az amsterdami profi, Fiorino van Holland, állandóan elől tartja magát, bár a tulhizottság kezd megártani neki. És milyen izgató, amikor a Magyar Korona, amióta Hegedűs Loránt trenirozza, birokra megy a

cseh Szokollal, a szerb Dinárral, meg a német Márkával! Néha a gyenge táplálkozástól sovány Wiener Krone is próbál a hátsó-sorból helyre jutni, amíg azután újra lehanyatlik. No meg azután érdekes látni a szegény Lengyel Márka vergődését, aki a helyezéskor annyira a tizedes pont alá jut, hogy csak nagyító üveggel lehet észrevenni.

Hát ez így megy, mondod, két esztendeje. Történt azután, hogy egy vasárnap, amikor a harc szünetelt, — csak egy-két valuta tévedt duhajkodni a Magánforgalom-hoz címzett albergoba, — egy asztalhoz hívta a különböző valutákat a Svájci Frank.

— Uraim, meine Herren, misters, messieurs, mynhers, — Svájcban vagyunk, a békemozgalmak hazájában. Nem gondolják, hogy nekünk is jó lenne békekongresszust tartani?

A jelenlevőket annyira meglepte ez a gondolat, hogy hozzá se tudtak szólni.

— Hiszem, — folytatta Frank de Helvetia, — úgy is azt mondják, hogy a világ legtöbb baja mi miattunk van. A mi veszekvésünk-ből ered az egyik országban a drágaság, a másikban a fölfordulás. Az egyik országban nem tudnak ennivalót venni a pénzükkért, a másik országban meg azért jajveszkelnek az emberek, hogy a drága

pénzükk miatt nincs, aki megvegye a portékáikat, meg egyéb dolgukat. Mire való ez? Béküljünk ki. Legyen holnaptól fogva a Peseta annyi, mint az osztrák korona, a dollár annyi, mint a Polski Mark. Jó lesz?

— Jó, — mondták a világ tizenhat nyelvén a valuták. — Nagy szerű! Egy kis pihenés úgy is ránk fér...

— Nem jó, — mondotta a filozófus Hamlet utóda, Öre, a dán korona.

— Miért nem jó?

— Ne ámítsuk magunkat, — folytatta. — A mióta mi birkozunk a világ egyik fele abból él, amit a birkozásainkból keres. Azelőtt a világnak ez a fele is a keze, meg a feje munkájából szerezte a kenyerét és a meleg vacsoráját. Most azonban, ez a fél csak azon tud keresni, ami a mi küzdelmeink differenciáiból származik. A világnak ebben a felében mindenféle faj, kor, nem, rang, foglalkozás, beüfoglaltatik. Különböző színes papírokat csereherélnek, az egyiknek bankjegy a neve, a másiknak Alpine-részvény, a harmadiknak Déli vasut részvény s ezt a szerint adják-veszik, a hogy a mi meccseink kiütnek. Und davon leben Sie, — mint ahogy az egykori adomában mondják.

— No és?

— Hát, amíg a világnak ez a

fele meg nem tanul a két kezével meg az agyával dolgozni és a míg a világ ezen felének módot nem adnak arra, hogy a két keze vagy az agya munkájával meg tudjon élni, úgy, amint az valamikor régen volt, — addig a mi harcunkra szükség van. Különbözik a világnak ez a fele fölfordulás és még nagyobb lesz a nyomoruság, mint így. Elhiszitek?

— Ön mond valamit, sennor, jegyezte meg hideg előkelőséggel a spanyol Peseta.

— Vous avez raison — kukorikolta a kakas, akit a Napoleon-aranyokról ismertek.

— Secko jedno — vont a vállát a cseh Szokol.

Hát így ment füstbe a valuták békekongresszusa. A meccsről szóló további sportreferádákat ezután is megolvashatjátok gyerekek.

Robotos.

A prefektus Bucurestiben.

Radu Paucu prefektus ma esz nemzetközi gyorsvonattal Bucurestibe utazott. A prefektus bucurestii utja kapcsolatban van Trancu-Jasi miniszter aradi látogatása alkalmával tett közigazgatási nyilatkozataival. A prefektus a jövő hét folyamán tér vissza Aradra.

Francia operettek.

Páris, a szellemes, könnyelmű és felületes Páris mindenkor nélkülözött egy vonást, mely a veie sok hasonlatossággal bíró Bécsnek erős oldala: ez a zenére és a kupléra való hajlandóság. A francia nép ősi tulajdonságának köszönhető ez. Ugyanis a francia sohasem volt dalos nép. Azért történt azután, hogy Páris színházi műhelyeiből csak ritkán került ki operett. Igaz, ezek az operettek legtöbbször kiválóak voltak, de inkább a szabály alóli kivételt bizonyították. Offenbach és Coppé nevén kívül alig találunk francia operett-zeneszerzőt. Az operett hazája Bécs, míg Páris a szellemes vigjátékok, drámák és színművek városa. Annál meglepőbb, hogy a párisi színpadokon most egyszerre négy francia operettet mutattak be, melyek közül három bemutató előadás, egy pedig régi Offenbach-operett.

A Gaité Lirique, mely két kiváló irodalmi szaktekintély vezetése alatt eddig csak klasszikus operettek adatott elő, most egy új francia operettet mutatott be, melynek címe Nelly, szövegírói

Bonagiet és Falk, zeneszerzője Marcel Lettész. Nelly, ki egy nagy divatruházban szabásznő, szereti a hódító megjelenésű Rogert, ez azonban egy színésznoéért. Evelinért bolondul és tudomása sincs Nelly iránta érzett vonzalmáról. Nelly halálra sirja magát és talán öngyilkosságot is kísérelne meg, ha nagybátyja, egy volt állatszedő, oly kalandba nem kényszerítené, melynek következményeivel teljesen meg van elégedve. Egy híres moziszinésznő, kinek egy tengeri fürdő kaszinójában kellene játszani, Amerikába szökik. Nelly, ki a megtévesztésig hasonlít a divához, „beugrik” helyette és fellép. Roger meglátja őt és halálosan beléje szeret. Közben azonban visszatér a megszökött diva, mert hajóját defektus érte. A legmulatságosabb jelenetek követik egymást, melyek azzal végződnek, hogy Nelly és Roger egymáséi lesznek. A tartalomhoz Lettész kevésbé eredeti zenét írt, melyben kiemelkedik az angol-amerikai vonás. Sok az operetben a keringő, ami viszont az osztrák operett hatására vall.

A letűnt Moulin Rouge helyett felépült a Moulin Bleu, mely az

idők szellemének megfelelően operettel nyitotta meg kapuit. Az operett címe Liane a la Pacha. Szövegét írták Eddy és Rumac, zenéjét szerezte Zian. Az új operett tartalma rendkívül bonyolult és ennek dacára sem érdekes. Másrészt az a hibája, hogy még a párisiakat is pirulásra kényszerítette túlságos nyíltsága miatt. Az operett két első felvonása egy mezopotámiai háremben játszódik le. Érdekes, hogy az operett zenéjéről mi a kritikusok véleménye: szemelvények tára az operettirodalom valamennyi korszakából. Egyedüli eredetisége az, hogy a zenekart egy zongora és egy hegedű képezi.

Az óriási méretű Chatelet-színpadban került színre a harmadik francia operett újdonság. Címe: A kétezerhuszadik évben, vagy Benjamin Pirouette csodálatos kalandjai. Pirouettet felesége rettenetesen elveri. A szegény ember a híres Fox doktorhoz fordul segítségért. A doktor száz évre elaltatja. Száz év múlva felbred és cseppe sem csodálkozik, hogy Páris teljesen amerikai jellegű város lett. Az utcákon fonográfok helyettesítik az újságokat, a kézimunkát gépek helyettesítik, de az utcákon

még mindig rendőrök állanak, az állami hivatalokban még mindig százsámra tolonganak és órák hosszat várnak az emberek és még mindig keresni kell feleséget annak, ki a nőstülésre határozta el magát. Pirouette azon sem csodálkozik, hogy útközben a régi divatokhoz tértek vissza. Kellemetlen meglepetés számára, hogy feleségét viszontlátja, ki szintén elaltatta magát és most, hogy száz éves alnából felbredt, még mindig a régi sajnós. A darabban aktuális kérdéseket is megpenget a szerző, így a francia nemzet elnéptelenedését, mely ekkor már óriási méretűvé vált. A bigámiát 2020-ban halállal büntetik. Pirouette a Marsba menekül, de régi és új felesége (Pirouette közbeu újból megnősült) utána mennek. Szegény Pirouette úgy szabadul meg kellemetlen helyzetéből, hogy a két asszony lemond róla és ő egy fiatal leányt vesz el, kivel azután boldogan él.

A negyedik operett Offenbach Madame Archiduchesse című darabjának felújítása. Ötven éves ugyan ez a mű, de frissebben, üdebben és közvetlenebbül hatott, mint a három premier.

Irodalom és művészet.

Az első vizsga-előadás.

Ma délután folyt le a városi színházban az aradi színiiskola növendékeinek első vizsgaelőadása. A színiiskola növendékei ügyesen összeállított műsor keretében hozták a közönség elé az első évi tanulásukat, színi ludásukat. Az egyfelvonásos dramolett verssorain és a szerény kis magánszámokon keresztül is látszott, hogy a színtanárok fáradsága nem volt kárba vesztett munka: a növendékek energikus rendezői kezek mellett egytől-egyig elsőrendű erősségei lehetnek bármely vidéki társulatnak. Az apród című egyfelvonásos dramolettet Leési István, Juhász Jolán, Csulina Ferenc és Kádár Gabi pontos és betanult összejátékban adták elő. Kádár Gabi hibátlan előadónak bizonyult, komoly játéka, fejtett mimikája és otthonossága a színpadon sok nagyszerű, forró estét fog hozni számára. Vannay Ilonka kedvesen, közvellenül szavalta el Dóczy Lajos „A csók definíciója” című könnyed versét. A „Falusi idill” című láncképet Donáth Mica ügyes táncelőadása sikerre vitte. Kodra Anna sok intelligenciával szavalta el a Teremrehívást. Szavallata mellán eitte hámulatba a széksorokat. Egy angol mátrózlánc következett ezután, amelyet Kádár Gabi és Vannay Ilonka tökéletes technikával lejtettek el. Az utolsó szám a „Szerelmi varázslat” című daltánc volt. Vannay Ilonka, Ilés Margit és Deési István komoly és máris értékes alakítást adtak. A kisszámú közönség sokat lapsolt a lehetséges növendékeknek.

A színház heti műsora. Vasárnap d. u.: Próbaházasság. Este: Viola, az alföldi haramia. Népszínmű. (B.) Hétfő d. u.: Arendás zsidó, népszínmű. Este: Cigányszerzem. (C.) Kedd: Rigoletto. (A.) Jean Athanasiu vendégfellépésével. Szerda: Politikások. (B.) Bemutató előadás. Csütörtök: Alarcos bál. (C.) Jean Athanasiu vendégfellépésével. Pénteken: Politikások. (A.) Szombat d. u.: Heidelbergi diákélet. (Ifjúsági előadás.) Este: Tosca. (B.) Jean Athanasiu vendégfellépésével. Vasárnap: Tolonc. (C.)

Mathes Károly hangversenye. Dohnányinál tanult s mesterének nemes klasszicitása diadalmasan érvényesült lehangadt, tudatosan átgondolt, őszinte művészetében. Játéka a zenei kolorizmus ritka, de őszinte igazságát hozza: a hangszíneket, amelyeket nem billentéssel és pedálbűvészkedéssel ér el, hanem ezek mindenkor a mű teljes átérésének biztosan kiragvó eredményei. Gazdag programját Beethoven, Schumann, Rubinstein és Chopin munkáiból állította össze. A két féltől álló Chopin fantázia átomfinom pianissimóft a mű remekül érvényesített hájjával adta vissza. Zongorajátékában a Schumann karneváljánál megtaláltuk az összes, szükséges dinamikai árnyalatokat kirajzoltan, pontosan. A hangverseny a kisszámú hallgatóság sorából is egyre fokozódó halált váltott ki. Kétségteljes: Mathes Károly egyetlen hangversenyestélye után is megérdemli, hogy további fejlődését figyelemmel kísérjük, mert értékes művész. (s. i.)

Pünkösdi előadások. Pünkösdi vasárnap délután a rendkívül mulatságos és kacagtató Próbaházasság, este pedig Viola, az alföldi haramia kerül előadásra. Mindkét darabban részt vesz az egész színtársulat, így mindenki a színpadon láthatja kedvenceit. Hétfőn, ünnep másodnapján délután Arendás zsidó Győzővel a címszerepben, este pedig a szezon legnagyobb sikerű operett-reprize harmadszor a Cigányszerzem megy. Horváth Mici és Halmos Mici, a színház dédelgetett primadonnáinak leg-
ragyogóbb alakításait láthatja ez este

Hat hét után sürgethető az utlevél.

Az utlevélhivatal annak a közlésére kért fel bennünket, hogy az utleveleket láttaozás végett kedden és pénteken 11 óra után kell benyújtani személyesen a prefektushoz. A prefektus által láttaozott kérvényeket beiktatás végett kedden és pénteken 11 óráig egészen fél 1 óráig benyújtani az utlevélhivatalhoz. A kész utlevelek csütörtökön 11 és fél 1 óra között vehetők át az utlevélhivatalban. Hat hét után már sür-

getni lehet az utleveleket és ebben, valamint az összes ilyenmű felvilágosítások ügyében csak hétfőn délelőtt 11-től fél 1-ig fogad jeleket az utlevélhivatal. Az utleveleket továbbra is csak személyesen lehet beadni és átvenni is. Kivételeket csak akkor engednek meg, ha az utlevéltulajdonosok hatóságilag hitelesített orvosi bizonyítvánnyal igazolni tudják, hogy betegség miatt nem jelenhet meg.

és Lengyel Boriska képei mind művészi alkotások. Azonkívül még tizen szerepelnek a legszebb és legértékesebb képekkel. A kiállítás vásárnap nyílik meg a közönség részére.

*** Kedd este Athanasiu kezdi meg vendégfellépésével a Rigoletto operában.**

A hírneves baritonista mellett kifogástalan lesz az aradi színház jeles opera-gárdája. Halmos Mici, Várady Margit és D'Arinnal, a remek basszislával élükön.

*** Premier szerdán este a színházban.**

A budapesti Belvárosi Színház nagyszerű újdonságát, a Politikusokat mutatja be szerdán este a színtársulat drámai személyzete. A darabot az országából száműzött Biró Lajos írta az ő általános ismeri írói talentumával. Az aradi előadás mindenben méltó lesz neves írójához. Forgács rendező a darabot s játssza a főszerepet s vele együtt a többi szerepek a közönség újból kegyeibe vett drámai ensemblé kezeiben vannak.

*** Balla Böske: Színek-hangulatok.**

Balla Böskenek, a fiatal aradi poétalányt a tehetsége most végre könyv alakjában bontakozott ki. Színek-hangulatok címen adta ki újabb írásait és az irodalmi lapokban közölt verseit Balla Böske. Forró, fiatal, lányos szívével zengető hangulatokban és ijedt magáraeszmélésekben kiválaszt valamit az élet szövedő, furcsa meiódiái közül, azt a maga hurjain pengeti azután tovább, variálja és színeire bontja. Gondolatainak a verssekben való megjelenése spontán és mindig ötlelszerű, verselési technikája is fejlődést mutat. Balla Böske verselése diadalmasan fog keresztül törni az erotikus felfohbanások kőszá tüzén és akkor sok szépet és értékeset fogunk még hallani tőle. „A színházban”, „Este”, „Akt” és „Színész” című versei után ítéve, komoly és nagy fejlődési perspektíva áll Balla Böske előtt. „Hó” című hangulatképén szembevetőd Adyhatás vonul végig. Balla Böske első verseskötönyve után is megérdemli, hogy sokan olvassák és ismerjék.

*** Az Aradi Filharmonia Egyesület** folyó hó 18-án rendező ez idényben utolsó nagyszabású zenekari hangversenyt, melyen Goldmark, Wagner és Liszt remekjei kerülnek előadásra. Jegyeket a Scherhag-cég árusítja.

*** A Foto-klub kiállítása.** Tegnap mutatták be a sajtó képviselői előtt az aradi Foto-klub kiállítását. A fényképeszt művészi tőkélyre való emelése látható a kiállításon. Az első impresszió az, hogy egy műtárlatba lép be a szemlélő, ahol szebbnél-szebb olajfestmények, rézkarcok és szénrajzok vannak kiállítva. A leghatásosabb téma, a legtermészetesebb színek találhatók a kiállításon. Különösen figyelemreméltóak Faix Jaques kombinált színes gumminyomat, Guild Emil brom-olajképeivel kelt nagy halást, Matuschik Márton pigment-képei, Mehr Imre és Bing János albumináljai a kiállítás legértékesebbjei közé tartoznak. Igen szépek Kovács Antal és All János színes gumminyomatai. Fejtűnést kelt Kilényi Gizi két brom-észlekepe. Török Dezső, Maurer József

Harding „unokaöccse”

(Amerika legnagyobb szélhámosa.)

New-york. Egy fiatalember különböző szélhámosságaival az amerikaiakat hónapok óta annyira az orrukán fogva vezette, hogy hozzá képest a hirdeti köpenieki kapitány csak kontár volt. Harding Everett chigagói fiatalember, az Unio elnökével való névrokonsága révén arra az ötletre jutott, hogy az Egyesült Államok első hivatalnok unokaöccsének adja magát. Azt hitte, hogy ezáltal „nagybátyjának” hatalmában és hírében osztozkodni fog. És ebben nem is csalódott. Azzal kezdte szerepét, hogy rokonai és ismerősei kíséretében Washingtonba utazott az elnök ünnepélyes beiktatására. Minthogy rangjához méltóan akart utazni, a pensilvániai vasúttársaságnál egy egész első osztályt rendelt meg három ezer dollárért. Az összegről természetesen csekket adott, amelyről később kiderült, hogy hamisított. A mellette lévő fülkében a Hamilton klub tagjai utaztak, akik a chicagói republikánus egyesülés vezetői. Amikor megtudták, hogy a szomszédos fülkében az elnök unokaöccse utazik, kihallgatásra jelentkeztek nála, amit a fiatalember nagykegyesen megadott. A chicagóiak ünnepi beszéddel üdvözölték és azonnal megválasztották kubbjuk disztagjává. A Fehér Házban a fiatal szélhámós barátságosan megszerította az elnök kezét és mint chicagói unokaöccse mutatkozott be. Az Egyesült Államok legfőbb tisztviselője, akinek akkor tömegesen kerestek fel, az első pillanatban nem is tudta, hogy különben is nagykiterjedésű családjának Chicagóban is lennének tagjai, tehát a szívólyes üdvözlést ugyanugy viszonzta. Harding Everett egyszerre csodálatos hatalom tetőpontjára emelkedett. Az Egyesült Államok minden részéről politikusok siettek Chicagóba és vetélkedtek a kegyeiért. A fiatalember politikai szalont alapított, egy Chicagóban létesítendő óriási szálló prospektusát készítette el, azonkívül nagyszabású havi folyóiratot szándékozott kiadni, amelynek minden vezércikkét a nagybátyja fogja írni, hivatalokat ígért, tisztségeket fogadott el és mérhetetlen hitelre tett szert. Szóval a fiatalember valódi nagystilű szélhámós életét élte. Végül is gyanakodni kezdtek rá és a Fehér Házban tudakozódtak utána. Ekkor azután kiderült minden. Mindennek előtt a Pensilvániai-vasúttársaság megvizsgálta a csekket s miután kiderült, hogy az hamis, a szélhámóst letartóztatták. Az Egyesült Államokban nagy feltűnést kellett a szélhámós leleplezése, s most azok a politikusok, akik nem versengtek a fiatalember kegyeiért, kárörvendve beszélnek azokról, akik bedőltek a szélhámósoknak.

Az iskolai év vége.
(Félreértelt miniszteri rendelet.)

BUCURESTI. A kultuszminiszter rendeletet adott ki, amely szerint az iskolai év május 31-én végződik. A rendelet szerint a magánvizsgálatok június elsején kezdődnek.

A közoktatásügyi miniszterium ezt a rendeletet régebben adta ki s ennek értelmében az iskolai évzáró vizsgálatokat május 15-én kell megkezdeni. Az iskolaigazgatók tévesen értelmezték a rendeletet, mert azt hitték, hogy a községi és az állami iskolákra is vonatkozik. Ma arról értesítették az iskolaszéket, hogy a miniszteri rendelet csak az állami iskolák vizsgálatainak terminusát határozza meg. A községi iskolák vizsgálataira vonatkozólag azt az értesítést kaptuk, hogy azoknak határ idejét az igazgatóknak a tanteszülettel egyetemben kell megállapítani és ezt be kell terjeszteniük az iskolaszékhez. Csak a betérjesztés után egy hónappal kezdődhetnek a vizsgálatok a községi iskolákban.

A németországi dohánycsempészség.

Részletesen megírtuk, hogy az aradi pénzügyőrség Németország községben nagymennyiségű, csempészségre szánt dohányt foglalt le. Azt is közöltük, hogy a pénzügyőrök még 15 métermázsa dohány után kutatnak. A további nyomozást Stoica Gyula dévai pénzügyőri felügyelő, Máthé pénzügyi biztos és Sarányi biztos vezetik. A nyomozás során letartóztatták Löffler és Zimmer németországi lakosokat, akik éppen akkor akartak kocsin dohányt kicsempészni a faluból, amikor a pénzügyőrök a községet bekerítették. A pénzügyőrök mindkét németországi gazda va gyonát is lefoglalták. A letartóztartott két aradi ügynök, akik a dohányt Németországon vásárolták, továbbra is letartóztatásban marad. Itt említjük meg, hogy Stoica Gyula pénzügyőri felügyelő főfelügyelő minőségben Déváról Aradra helyezték. Az új főfelügyelő értesülésünk szerint június 1-ig foglalja el hivatalát.

LEGUJABB.

A FRANCIA CSAPATOK KÉSZEN ALLNAK. Köln. A Kölnische Zeitung írja: Briand francia miniszterelnök a hírlapok előtt kijelentette, hogy ha a bajorok nem engednek a népszerűségi leszerelésére, a francia csapatok bevonulnak Németországba. A Lokalanzeiger értesülése szerint egy francia tábornok Düsseldorfban kijelentette, hogy nagy csapatmennyiség van a Ruhrvidék felé. Ugy tudják, hogy a francia fekete csapatok legnagyobb része a volt német gyarmatok lakósaiból áll.

MIT KÖVETELNEK MÉG NÉMETORSZÁGTÓL. PÁRIS. Az Excelsior arról értesül, hogy Németországtól a hadfelszerelési művek készítésének beszüntetésén kívül még a gázmaszkok, páncélkoszik gyártásának beszüntetését és a bajor légi erősség megszüntetését is követelik.

MAGYARORSZÁGON VÉG-REHAJTJÁK A FÖLDBIRTOK-REFORMOT. BUDAPEST. Gróf Ráday Gedeon magyar belügyminiszter felszólította a közigazgatási hatóságokat, hogy a földbirtok-reform végrehajtó részleteit személyes felelősség mellett minden személyi érdekre való tekintet nélkül haladéktalanul hajtsák végre.

A VOLT SZÍNÉSZNŐ BETÖRŐBANDÁJA. BUDAPEST. Rákospalotán az utóbbi időben sürűn betörték a villákba. Feltűnt, hogy a rákospalotai villatulajdonosokhoz egy elegáns hölgy házvezetőnőnek, vagy nevelőnőnek ajánlkozott. A megnyerő külsejű hölgyet felfogadták s alkalmazása után egy-két nap múlva betörték a villába, az elegáns hölgy pedig a betörés után megszökött. A rendőrség megindította a nyomozást és megállapította, hogy a betörőbanda vezetője Fazekas Mária, egy régi erdélyi család sarja, aki Füredi Ili néven sokáig vidéki operettprimadonna volt. A betörőbanda tagjai: Honti Ferenc magánhivatalnok, Farkas Kálmán, Hettyei Béla és Martin Gyula volt számvevőségi hivatalnokok. A rendőrség valamennyit letartóztatta.

LONDONBAN JEGYZIK A MAGYAR KORONÁT. London. Az angol főváros valutatözségén ezennel jegyezni fogják a magyar koronát. Tegnap egy font-sterling 750—850 korona volt.

TÜNTETÉS A NÉPBIZTOSOK ELLEN. Helsingfors. Az élelmiszerhiány miatt a pétervári gyárakban sztrájkmozgalmak törtek ki. Vasárnap nagy körmenetben sok ezer munkás és igen sok szovjetbiztos vonult végig az utcákon. Az ellenük kivezényelt vörös katonákat megverték és a népbiztosok felé ezt kiáltották: Hatalmatok nemsokára véget ér!

KÉTSZÁZ MILLIÓ NAPONTA. BÉCS. Az osztrák kormány naponta 200 millió koronát költ el az állami szükségletek fedezésére.

EGYSÉGES MAGYAR KORMÁNYZÓPÁRT. BUDAPEST. Itteni politikai körökben hírlik, hogy gróf Bethlen István miniszterelnök a pünkösdi ünnepek után hozzáfog régi tervének megvalósításához: az egységes kormányzópárt megalakításához.

A DEBRECENI TISZA-EGYETEM. DEBRECEN. Az itteni egyetemet tudvalevőleg Tisza István nevével neveztek el. Az

egyetem ünepélyes elkeresztelése június 5-én lesz.

BUDAPEST SZÍNHÁZKIRÁLYA. BUDAPEST. Ben Blumenthal amerikai milliomos, aki tudvalevőleg megvásárolta a Vig-színházat és legutóbb az újpesti színházat is, legközelebb meg fogja vásárolni az Unió-színházi tröszt részvényeit. Ha a részvényvásárlás megtörténik, az amerikai milliomosnak nyolc színháza lesz Budapesten.

LLOYD-GEORGE A LENGYELEK ELLEN. London. Lloyd-George angol mi-

niszterelnök kijelentette az alsóházban, hogy becsufelenség volna, ha a lengyeleknek megengedik, hogy a békeszerződés megszegésével elfoglalják Felsősziléziát. Bárhogy határozzanak is a szövetségesek, ő az angol kormány nevében kijelenti, hogy fait accompli nem fog elismerni.

A BUDAPESTI ÁRUMINTAVASÁR. BUDAPEST. Holnap, vasárnap nyílik meg a budapesti árumintavásár, amelyen hatezer külföldi kiállító van. Az elszakadt területekről, különösen Erdélyből is sok kiállító érkezett.

Bonyodalom egy városi föld körül.

(Tízszoros bér egy logelőért.)

A város tulajdonában levő Szent Pál pusztát néhai Huszerl Vilmos bérelte. Huszerl Vilmos halála után a pusztát dr. Hámory László birta albérletbe. A földbirtokreform alapján a Szent Pál-pusztát szétosztották a gáji lakosok között és a szétosztás következtében Hámorynak csak 200 hold földje maradt, amelyen legelő egyáltalán nincs. Így Hámory László nem tudja jószágait legelőre bocsájtani. Hámory kérvényt adott be a városi tanácshoz, hogy a földjét egészítsék ki megfelelő

legelővel, amelyért hajlandó volna a Huszerl által fizetett bér tízszeresét fizetni. A tanácsnak egyáltalán nem volt tudomása arról, hogy a Szent Pál pusztát, amelyet Huszerlnek adott a város bérbe, most Hámory bírja albérletben. A városi tanács határozni fog, vajjon Hámory tovább bérelheti-e a pusztát és ha igen, ugy Hámory kérése teljesíthető-e. Meg fogja vizsgálni a tanács azt is, hogy a gáji lakosság nélkülözni tudja-e a Hámory által kért legelőt.

Az elhagyott feleség vádolja férjét.

(Egy szerencsétlen asszony kalváriája.)

Néhány héttel ezelőtt bejárta a lapokat az a hír, hogy Preisz Károlynétól a második férje: Horváth János elvált. Mindenki tudja, hogy Preisz Károlyné egy oradea-marei (nagyvárad) honvédfőhadnagy özvegye volt, a kit az esküdtsek felmentett az alól, hogy a férjét revolverrel megölte. Preiszné a felmentés után férjhez ment Horváth Jánoshoz, aki most válik tőle. A cikkek, a melyek erről a váloperről szóltak, nem irtak valami hízogón a szerencsétlen multu uriaszonyról. Ugy lát-szik a cikk eljutott a zaklatott életű asszony kezébe, legalább ezt bizonyítja, hogy Preisznétől, helyesebben Horváth Jánosétól tegnap hosszu, siralmas és megrázó tartalmu levelet hozott a posta Budapestről egy oradea-marei (nagyvárad) lap szerkesztőségébe. A levél kétségbeesett hangu vádakat tartalmaz Horváth János és családja ellen. Preisz Károlyné többek között ezeket írja:

A föld megszerencsétlenebb asszonya írja Önökhöz e pár sort, arra kérve, hogy legyen emberséges szívük és ne segítsenek egy agyongyötört, agyonkínzott kalváriát megjárni szerencsétlen asszonyt a halálba kergetni, mert higgyék el, az utam oda vezet a sok igazságtalan rágalmakkal, melyekkel elhalmoznak. Nincs egy ember, aki engem is meghallgatna, aki az igazságot keresné, kérdezné. Hallgassanak meg az Istent, akik az igazságot. Uraim, ha Önök magyarok, akkor mondhatom, nincs a magyarnak rettenetesebb ellensége, mint a magyar! Az ott lejátszódó szomorú tragédiám részleteit pontról-pontra ismerték, nem volt a nagy nyilvánosság előtt semmi titok. En már a tárgyalás tartama alatt ismertem Horváth Jánost. Horváth

állandóan jött hozzánk, én nem vettem őt komolyan. A tárgyalás alatt elhalmozott leveleivel. A levelei mind megvannak. Hogy én őt nem hálóztam be, ezt majd az ő saját levelei bizonyítják legjobban, melyekben arra kér, hallgassam meg, mert ő komolyan szeret és életének egy célja van, engem a sok szenvedésért boldogsággal kárpótolni. Sok levelében írja, nem tud élni nélkülem, mert tudja, jó vagyok, nagyon jó s ha nem szeretném őt, nem él tovább! Én figyelmeztettem, hogy gyermekek vannak, gondolja meg s hagyjon fel velem. Kijelentette, ha száz gyermek is van, ő szeret és feleségül vesz. Front mögé került, irt, a levelei itt vannak. Jöjjenek azonnal és hozzam az iratokat, mert nem megy addig a frontra, míg felesége nem leszek. Ő nekem mindent ígért, a gyermekeimet ugy fogja szeretni, mintha az övé lenne. Hozzám jó lesz. Én az én agyongyötört, testileg-lelkileg beteg, agyonkínzott énemmel hittem neki, jó-ságát jószággal, szeretettel viszonoztam. Ez a bűnöm.

Mielőtt elment, megesküdünk. Hazajött, boldogok is voltunk. Azonban a család nem hagyott békünket. Az inkvizíciók inkvizíciója várt reám. Állandóan érintkezésben volt a család a cselédséggel, házmesterrel, vicékkal. Állandó kémkedés, anonym levelek, személyes megjelenések és intrikák rettenetes és vérlázító, hajmeresztő sorozata. Telekgy grófnőt akartak Horváth János feleségének. Hiába volt minden. Nem nyugodtak addig, míg haza nem csalták Szatmárra. Engem itt hagyott a gyermekével, egy krajcár nélkül. Én az ügyvéd tanácsára törvényes férjem után utaztam. Ott az én napjaimat nem kívánom egy asszony társamnak sem. Ott egy cél volt, engem üldözni, vagy el, vagy a halálba. Mindenki ellenem és az uramat minden tekintetben levették a lábáról teljesen. Ez a valóság és nem az, amiket ő sz-

szehazudnak. Ők a bűnösök, ők, akik egy házastárs családi boldogságát feldúlták és halálba akarnak kergetni egy már amugy is szerencsétlen asszonyt, akik nekik nem konveniólt, mert nagyvási hó-bortban szenvednek és grófnokról, milliokról álmodoztak. Sajnos ugyan, most tudtam meg, hogy kerek egy milliót löktem és dob-tam oda Horváth Jánosért; ugyan is férjhez menve hozzá, anyám visszaperelte az első férjemmel adott kauciót és kerek egy millió-ért adta el a pécsi ingatlanokat, melyek az én nevenem voltak. Horváth János a sok intrikától elkábítva, ott hagyott, a tanyáról kidobattak gyermekeimmel együtt egy krajcár nélkül hagytak bennünket. Azóta is egy krajcárt sem adtak, sem nem küldenek, tönkre tettek teljesen, kilöktek a gyermekeimmel együtt az utcára egy vas nélkül, s most hegyébe még rágal-makkal halmoztak el Horváthék. Irják, féltettem az uramat, utána lestem; asszonyok, van-e köztetek egy — aki nem féltene az urát, ha szereti és tudja, ezer vesztélyben van. Horváth János szép, ez igaz, — de egyéb semmi! Akármilyen fiatalnak akarják őt mondani, neki tudnia kell, hogy egy szerencsétlen asszonyt nem szabad lett volna rászedni, ígérni és tönkre ten-ni a gyermekeivel együtt.

Amit nem érint

az olcsósági hullám.

Részben a tavaszi kedvező időjárás, részben a hatóságok erélyes ármaximáló intézkedései vonták maguk után, hogy az általános viszonyok, a közszükségleti cikkek árai lassanként a megélhetési lehetőségek határain belül természetes kialakulásához vezettek. De az élelmezési viszonyok javulásán keresztül is több nagy és súlyos akadályt látunk tornyosulni a tisztviselő osztály gondatlan és zavartalan megélhetése elé, amelyekre éppen most az általános ármaximáló tendenciák közepette kell felhívni a hatóságok figyelmét. A ruhakérdésről kell írniunk, erről akarunk most egyetmást megjegyezni. Nem tűrhető el szó nélkül, hogy most, miután az élelmiszerek a hatóságok energikus közbelépése folytán ugyszólván egyik napról a másikra 50—60 százalékos áresést mutatnak fel és ezzel egyidejűleg az importált nyerstermékekben az ipari és ruházati cikkekben 30—40 százalékos átlagos áresés észlelhető, hogy a helyben elkészített ruhaneműeknél még minimális formában sem jutott eddig kitejézésre ez az áresés. Tekintsünk vissza a multba: Egy tisztviselő átlagos fizetése 300 korona volt, amelyből az akkori viszonyok mellett 90—100 koronát véve alapul 3 öltönyt csináltathatott magának. Ma egyezer leies havi jövedelemből sem jutja egy öltönyt elkészítésére. Ha a szabóiparban az általános áreszállás még mindig nem tud önként beállni, ugy a hatóságoknak kell megtenni a kezdeményező lépést, hogy az árak itt is a megélhetési lehetőségekhez szabályozódjanak.

HIREK.

Erdélyi magyar gyermekek segítése

A megyei prefekturára ma értesítés érkezett, hogy a Budapesti Országos Gyermekvédő Liga az amerikai magyarok segélyakciója révén összegyűjtött ruhaneműekből a Budapesti Liga közvetítésével a napokban Aradra fog érkezni egy ruhaszállítmány a szegénysorsu erdélyi magyar gyermekek számára. Budapestre nemrég érkezett meg egy nagy ruhaszállítmány, amelyet Amerikából gőzhajó hozott át Európába. A Budapesti Országos Gyermekvédő Liga most a szegény erdélyi magyar gyermekek ellátása végett huszonnégy kosár ruhaneműt fog ideszállítani. A szállítmány megérkezésének időpontjáról még nem tesz említést az értesítés.

— **LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZÁMA** a római katolikus pünkösdi ünnepek miatt szerdán jelenik meg.

— **Új választói törvény Magyarországon.** Budapest. Itteni politikai körökben úgy tudják, hogy gróf Ráday Gedeon belügyminiszter júniusban a nemzetgyűlés elé terjeszti az új választói jogról szóló törvényjavaslatot.

— **Iskolai szünet.** A római katolikus ünnepek alatt vasárnap és hétfőn a magyar nyelvű köznevelési iskolákban szünetel a tanítás.

— **Engedély nélkül tilos a pénzgyűjtés.** Gritta Ovidiu rendőrprefektus közli a város lakosságával, hogy a városban semmiféle pénzgyűjtés bármily célra vagy bárki által is történne, az szigorúan tilos, ha nincs az iven az államrendőrség vízumja. Magánosok és kereskedők tegyenek azonnal jelentést a rendőrségnek, mielőtt valaki nem láttamozott ivvel adományozásra szólítja fel őket.

— **Ehelt német tiszték.** Páris. A francia bíróságok incontinam életfogytiglani és husz évi kényszermunkára ítélték különböző német tiszteteket a háboruban elkövetett kegyetlenkedések miatt.

— **Iskolalátogatás.** Moldován József tanfelügyelő az évről vizsgálatok előtt az aradi tanfelügyelőség hatásköre alá tartozó iskolákat látogatja meg. Moldován tanfelügyelő jelenleg Pecicán (Pécskán) tartózkodik iskolalátogatás céljából. **Oláriu** és **Bálint** tanfelügyelők szintén iskolákat látogatnak.

— **Eljegyzések.** Leipniker Jenny, Leipniker Andor, a „Pannonia” szálloda tulajdonosának nővérét eljegyezte Schiller Aladár gazdálkodó Pleskucáról. (Minden külön értesítés helyett.) — **Aszód János leányát,** Vilám eljegyezte Diamant József, az Aradi Fűrészgyár Részvénytársaság tisztviselője. (Minden külön értesítés helyett.) — **Bartha Antal** parázi körjegyző eljegyezte özv. Németh Andornét Körösbökenyről. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Trancu Jasi** — egy aradi könyvkereskedésben. Trancu Jasi közmunkügyi miniszter aradi tartózkodása alatt meglátogatta a Kerpel-féle könyvkereskedést. Hosszabb ideig és szívélyesen beszélgetett Kerpel Izóval és behatóan érdeklődött az aradi irodalmi viszonyok és az itteni könyvtermékek felől. A magyar kultúra iránt elismerését fejezte ki a kereskedő előtt és megígérte, hogy oda fog hatni, hogy az aradi hatóságok is a legmesszebbmenő támogatásban részesítsék a könyvkereskedőket mindennemű könyvek és könyvtárak beszerzésénél.

Austria államcsőd előtt.

(98 százalékos devalváló. — Ausztria áttér a frankvalutára.)

A bécsi Die Börse mai száma jelenti, hogy Ausztria szakit eddigi valutarendszerével és áttér a frankvalutára. A népszövetség képviselői megígérték, hogy az új jegybank felállításához szükséges tőke három hónapon belül az osztrák kormány rendelkezésére lesz bocsájtva. A jegybank megnyitáskor a bankjegyek teljes aranyfedezetet nyernek, később pedig a bank áttér a hetven

százalékos fedezeti rendszerre, negyven százalékos pedig áruváltókkal fog rendezni. Egyelőre csak ezüst érmekeket, egyfrankosokat és félfrankosokat, valamint alumínium és bronz váltópénzt készítenek. Az osztrák valutarendszerben végrehajtandó ezen változás az osztrák államcsőd bejelentése. A most tervbe vett devalváló kilencvennyolc százalékosnak ígérkezik.

A germán leiek bevonása

Hat hét múlva teljesen kikerülnek a forgalomból

Megírtuk bucurestii jelentés alapján, hogy a Banca Nationala minden további intézkedés nélkül már megkezdte a germán leibankjegyek bevonását. Most Bucurestiből még a következőket jeleltük:

Már hónapok óta idegenkedve fogadják el az emberek azokat a germán leiket is, amelyeket pedig megfelelő bélyegzéssel láttak el. Az volt ennek a tartózkodásnak az oka, hogy a pénzügyi kormány már régebben elhatározta a germán leiek bevonását, sőt félhivatalosan a május 15-iki terminus forgalomba is került, mint a mely naptól kezdve ezek a bankjegyek elveszítik forgalmi képességüket. Rövid idő alatt ki is kerültek a forgalomból a germán ezer leies bankjegyek és százelesek is csak már csekély számban cirkuláltak, ezektől is éppen úgy, mint a kisebb pénzegységek től, igyekeznek szabadulni mindenki.

Az Indreptarea illetékes helyen érdeklődött a germán leiek sorsa iránt s azt a felvilágosítást kapta, hogy a germán leiek bevonása tényleg elhatározott szándéka a kormánynak. Május 15-től a germán leiek bevonása tény-

leg megkezdődik, de csak a szukcesszive befolyó összegekből cserélik ki az állami hivatalokhoz kerülő germánleiket. Egyelőre az a terv, hogy hivatalos beváltási eljárást nem folytatnak le, mert ez súlyos technikai gondokat okozna s egyszeriben nagy tömegek rohannák meg a Banca Nationala intézeteit. Minden összegből, amely az állampénztárba került, a germán leiket kicserélik, viszont semmiféle állami hivatal, vagy katonai intézmény kifizetéseket május 15-től fogva nem fog germán leiel eszközölni. A lehetőség szerint a Banca Nationala vidéki fiókjait mindenestre el fogják látni nagyobb mennyiségű National-leikkel, a melyek tisztán azt a célt fogják szolgálni, hogy a pénzintézeteknek a becserélésre irányuló óhajait teljesíteni lehessen. Ha már említett módszerrel a germán leiek tekintélyesebb részét sikerült bevonni, 3-4 hét múlva a radikális becserélésről rendelet fog megjelenni s a becserélést 4-5 nap alatt az egész országban végre fogják hajtani úgy, hogy a nyár végére egyetlen germán lei sem lesz már forgalomban.

— **Központi Gőz- és Kádifürdő** Str. S. Branovici (Lázár Vilmos-u. sarok.) Allandóan nyitva reggel 7-től este 9 óráig. Gőzfürdő nők részére szerdán és pénteken délután 1 órától estig.

— **Megszünik a repatriálás.** Június 4-én a repatriálás mai rendje megszűnik. Ettől a naptól kezdve senki sem telepíthető ki oly formák mellett, mintahogy az eddig történt. A jelzett terminustól kezdve kizárólag csak kivándorolni lehet. Az aradi repatriálási hivatal vezetősége felhívja mindazokat, a kik repatriáltatni akarják magukat, hogy azt jelentsék be, mert valószínűleg a jövőben a hivatal nem tud ingyen vaggont és ingyen utazást a repatriáltak rendelkezésére bocsájtani.

— **Reidszabály a skarlát ellen.** Dr. V. Cucu városi főorvos megbízta az aradi kerületi orvosokat, hogy vizsgálják felül az összes skarlátbetegeket és akik fertőző állapotban vannak, azokat azonnal szállítsák a gyermekkórházba. A skarlátbetegek csak akkor tarthatók odahaza, ha biztosítva van a család és a környezet, hogy a beteg teljesen izolálva lesz.

Alkalmi ajándékok legjobb beszerzési forrása a Szépművészeti Szalon (Ortulay-palota.) Régiségek, szőnyegek, képek, szobrok, modern és antik műtárgyak vétele, eladása, cserélése és bizonyítványi árusítása.

— A „Liga” új helyiségében, az Ortulay-palota Fábrián-utcai részén van. Erkezett finom női és férfi ruhaszövetek, cipők és textilárak. Cukor 18.50, korpá 140.—, liszt 3.50—6.80, griz 5 lej

— **Dr. Rex Matyas orvos** megkezdte fűrdőorvosi gyakorlatát Buziáson, Templom-utca 8. szám alatt. Rendel vizeleti (vese, hólyag, húgyszervi, szűkületi) betegségekben, valamint hurutos női bántalmakban szenvedőknek.

— A Szociális Missziótársulat f. hó 16-án d. u. 5 órakor tartja a városháza nagytermében májusi munkaóráját. Előadók: dr. Lakatos Ottó, Steinitzer Jenny és Wiltauschek Lajosné.

— **Xenopol özvegyének távirata.** Ma délelőtt dr. Robu János főpolgármester Xenopol özvegyétől a következő táviratot kapta: „A férjem emlékezetének megünneplése bebizonyította, hogy a kapcsolat a régi és az új Románia között olyan, amilyenek az emlékek. A lélek sohasem csalódik reményében. Érzem, hogy ez az ünneplés örökre odaláncol a kultúra és a művészet nagy városához: Aradhoz. Arad századokon keresztül világitott kultúrájával a szenvedés sötétségébe. Nagy hálával tartozom Trancu-Jasi miniszter urnak, aki az én magasztos céloimat megértette és támogatta. Kérem adja át hálás üdvözlőmet a város közönségé-

nek a fényes ünnepeért. Riria A. D. Xenopol.”

— **A városi kerészet termékei.** A városi kertészet közli, hogy konyhakerti palánták, karalábé, káposzta, kelkáposzta, paradicsom vágott virágok, borsó, fők és zöldfőzelékek kaphatók a városi kertészetnél.

— **Új hivatalos órák a CFR-nél.** A CFR. aradi igazgatóságánál megváltoztatták a hivatalos órákat. A nyári időnyben délelőtt 7 órától 12 óráig tartanak hivatalos órák. A délutáni hivatalos órák elmaradnak.

— **Karlsbad, Marienbad, Franzensbad** és más cseh-szlovákiai fürdőhelyekre hilleveleket kibocsát és átutalásokat eszközöl az Aradi Általános Takarékpénztár Bul. Regina Mária (Andrássy-ter) 5. szám.

— **Pünkösdi sportesemények.** Mindkét nap a Kolozsvári Atlétikai Club labdarúgói szerepelnek és klubközi atlétikai mérkőzés előzi meg d. u. 3 órakor a labdarúgást. Vasárnap az ATE. telepén (jegyelővétél Bauer Gyulánál) lesz az atlétikai verseny, utána KAC—ATE. mérkőzés, hétfőn az AAC. telepén jegyelővétél Maltó Emődinél) lesz az atlétikai versenyyel egybekötött KAC—AAC. mérkőzés.

— **Foxterrier kiállítás és műkotórversenyt** (rókára) rendez f. hó 29-én a „Temesvári Fox-terrier Club” a polgári lövöldében Temesvárott. Nevezési ivenk kaphatók: S. Kovács Sándor, a Foxterrier Kennel Club igazgatójánál Ujarád, Rozália-utca 10. Nevezési zárlat május 20.

— **Jön a nőszilvesztő hullám.** A futballozó nőkről, feleségem a drága, Az irodalom örülléje. Eredmény: 0:0. Kedves Irénke! Kép az aradi utcáról. Bizalmas közlés. Vas és picula. Frázisok, Rendes ember. Szencziócs hírek, Tréfás apróhirdetések, stb. című érdekes cikkeket közöl a népszerű „Aradi Fáklya” legújabb száma.

— **Az Aradi Első Takarékpénztár Részvénytársaság** folyó hó 16-án délelőtt tíz órakor tartja meg közgyűlését, melyre az intézet a részvényesek figyelmét ez uton is felhívja.

— **Antóniaajdonosok és szhefeurok figyelmébe!** Timisoarán tartózkodása alkalmával feltétlenül jelentse be, hány személyt vinne magával antónián? **Pinkerton Boy** vállalatnál, Grand Hotel Ferdinánd. Telefon 75. Timisoara.

— **A Budapest—Bucuresti gyorsra jegyelőjegyzéseket** újabb intézkedés szerint csak az aradvárosi menetjegyviroda eszközölhet.

— **Otáti Sándor és Tsa cég** telefonszáma 230., a forgalomba újból belet kapcsolva.

— **Beteg állatok az utcán.** Kaptuk a következő panaszos levelet: Mi Apaffy utcai lakosok néhány nap óta azt tapasztaljuk, hogy egy előtünk ismeretlen nevű aradi állatorvos Fakert község és környékének beteg állatait megvizsgálás végett a mi utcánkban állíttatja elő. E hó 13-án egy lovon és annak csikóján az állatorvos oly súlyos ragályos betegséget állapított meg, hogy a két állatot azonnal ki kellett irtani. Tekintettel arra a körülményre, hogy nekünk is vannak lábas jószágaink, amelyeket csekély fizetésünkből csak nagynehezen nevelhetünk, kénytelenek vagyunk azokat néha járkáltatás végett a pázsitos utcán végighajtani. Így tehát ezekre is átragadhat a kóros betegség, amelyet terjeszthetnek, de kis gyermekeinknek is árt hat ez a körülmény, mert liget hiánya

miatt a gyermekek az utcán kénytelenek játszani. Mindezek után súlyosabb bajok elhárítása végett az állatorvos ur eljárására tisztelettel felhívjuk az illetékes közegészségügyi hatóság figyelmét. Több Apaffy-utcai lakos.

— Ügyvédi hír. Dr. Singer Jenő volt aradi ügyvéd, ügyvédi irodáját Bucarestben Strada Progresului 11. alatt megnyitotta. Található délelőtt 9—12 és délután 3—5 óra között.

Szankciók Ausztria ellen.

PARIS. Jugoszláviában és Csehországban nagy izgalmat kelt az az agitáció, amely Ausztriában a Németországhoz való csatlakozás érdekében folyik. Karinthia és Stájerország határán újabb szerb csapatokat vonnak össze, hogy megghiusítsanak olyan cselekményeket, amelyek ellentétben állanak a saint-germaini békeszerződéssel.

BÉCS. Egy keresztényszocialista távirati ügynökség jelenti, hogy a francia megbízott az antant képviselők legutolsó demarcha alkalmával kereken kijelentette, ha a csatlakozási mozgalom folytatódik, úgy Ausztria ellen a büntető szankciók egész sorozatát léptetnék életbe.

Milliók sikkasztás a közéleti igazgatóságnál.

BUCURESTI. Nemrégiben nagy arányú visszaélést fedeztek fel a közéleti igazgatóságnál. A megindított nyomozás szenzációs eredménnyel járt. A nyomozó hatóság megállapította, hogy a közéleti igazgatóság néhány tisztviselője körülbelül 9 millió lei kárt okozott az államnak. Az igazgatóságnak ugyanis nem volt fedezete a belföldön és a külföldön vásárolt árukra. Az áruk kezelésével megbízott tisztviselők poton pénzén elkotyavetyélték azokat úgy, hogy a jelenlegi árkészlet értéke még a kiadások fedélét sem fedezik. A raktárakban nagymennyiségű selejtes szövetet találtak, amelynek legnagyobb része papírból készült és teljesen hasznavehetetlen. Az egyik pinceraktárban öt waggon romlott szalonnát találtak, amelyet el kellett dobni. A büntös alkalmazottak ellen szigorú eljárást indítottak.

oooooooooooooooooooo

Megtámadták a Körösvölgyi Takaréknál mérlegét.

A Borosjenői (borosjenői) Takarékpénztár nemrégiben fuzionált a Körösvölgyi Takarékpénztárral. Báró Solymossy Lajos, mint a borosjenői Takarékpénztár egyik főrésztvevője megtámadta a fuzionálást kimondó közgyűlés határozatát azzal a megokolással, hogy a Borosjenői Takarékpénztár vagyona nagyon alacsonyra lett értékelve és a követelésekből leírások eszközöltettek. Aradi kir. törvényszék Mészáros táblabíró elnökelete alatt működő polgári hármastanács ma tárgyalta ezt az ügyet. A Körösvölgyi Takarékpénztár képviselőiben dr. Dénes Jakab jelent meg. A bíróság rövid tárgyalás után kimondta, hogy Solymossy báró a tárgyalás lefolytatása előtt köteles a részvényeit letenni a törvényszéken, mintegy igazolásképpen, hogy tényleg egyik főrésztvevője az intézetnek. Azután elnapolták a tárgyalást. A következő tárgyalás december végén lesz.

Lenin megváltoztatta elveit.

(Szükség van a nemzetközi forgalomra.)

HELSINGFORS. Lenin a tizedik kommunista kongresszuson nagy beszédet mondott, amelyen hangsúlyozta, hogy a jelenlegi gazdasági helyzet tarthatatlan. Ha Oroszországnak rövid időn belül nem sikerül az összes külföldi államokkal felvenni a kereskedelmi összeköttetést, akkor Oroszország hamarosan összeül. Lenin proklamációját ki is akarta nyomtatni, de Trockij és a többi népbiztosok ellene szegültek tervének. A külföldi sajtó sokat foglalkozik Lenin legutóbbi beszédével és nyilatkozataival. Mindegyikből az tűnik ki, hogy Szovjet-oroszország vezetőjének ma már három évi tapasztalat után

egészen más álláspontja van a kommunizmusról, mint a kommunizmus megalapításakor. Legutóbb kijelentette, hogy a magántulajdoni rend és a gazdasági javak kapitalisták forgalma az államban nem nélkülözhető el, ha csak az állam öngyilkosságát nem akar elkövetni. Állítólag Leninnek emiatt tulzó kommunista körökben erős ellenzéke van. Miután Oroszországgal megkötötték a békét, a lett kormány elhatározta; hogy minden antibolsevista csapatot feloszlat. A lengyel kormány rövid időn belül szintén végrehajtja az orosz kormány-
nak erre vonatkozó kívánságát.

Batthyány Tivadar a forradalom politikájáról.

(Újabb érdekességek a Tisza-per tárgyalásán)

BUDAPEST. A Tisza per tegnapi főtárgyalásán folytatták gróf Batthyány Tivadar kihallgatását. A volt magyar belügyminiszter elmondta, hogy a nemzeti tanács tagjai Ábrahám Dezső, Bíró Lajos, Böhm Vilmos, Diener-Dénes József, Fényes László, Garami Ernő, Garbay Sándor, báró Hatvany Lajos, Hock János, Jászi Oszkár, Kunfi Zsigmond, Lovászy Márton voltak. Mások a nagybizottságban szerepeltek, így Vass József, Huszár Károly, Thury Elemér és Halter István. Friedrichról azt mondta Batthyány, hogy nálnál is radikálisabb volt. Kijelentette, hogy a forradalom célja a hármasszövetségellenes kormány megalakítása volt. Véleménye szerint Tisza Istvánt azért ölték meg, mert attól félték, hogy a forradalmi mozgalmat meghiusítja. Ezután hosszasan ismertette az akkori politikai viszonyokat, amelyek kizárták azt, hogy a régi politika vezető emberei szerepet vállalhassanak. Arról nem tud, hogy a vádlottaknak szerepük volt-e a gyilkosságban. Belügyminiszter korában ő sürgette a nyomozást, de mindig oly jelentés érkezett, hogy vagy részeg emberek, vagy a forradalomtól mámoros fanatikusok di-

csekedtek el azzal, hogy ők a Tisza gyilkosok.

Ezután Batthyány Tivadar érdekes és eddig még nem ismert politikai kijelentést tett. Elmondta, hogy 1918. október 26-án gróf Czernin akkori külügyminiszter Bécsben gróf Andrássy Gyulának azt a kijelentést tette, hogy Bécsset és Budapestet ungot csapatokkal kell megszállatni. Véleménye szerint ha ez megtörténik, sohasem lett volna proletárdiktatúra Magyarországon. A védők és a vádlottak politikai kérdéseket intéztek Batthyány Tivadarhoz az akkori viszonyokról. Batthyány Tivadar elmondta, emlékszik arra, hogy Tisza azt üzentte, hogy támogatni kell a Károlyi kormányt. Tudomása szerint a munkapárt részéről sokan is jelentkeztek. A cluji (kolozsvári) nemzeti tanácsban például Tisza közeli rokonai foglaltak helyet. Gróf Apponyi Albert is azt ajánlotta feloszlatott pártjának, hogy támogassa a Károlyi kormányt. Ugy tudja, hogy Friedrichnek a gyilkosságról vele cevező véleménye volt. Reá a merénylet híre le-
verőleg hatott. Arra azonban nem emlékszik, hogy gróf Károlyi Mihály hogyan fogadta a gyilkosságról szóló közlést.

A „Mirion“-ról.

Irta: Werner Sándor dr. venerologus.

A napilapok az utóbbi időben sűrűn emlegették a vérbaj sokat ígérő, új gyógyszerét: a jódtartalmú „Mirion“-t. Egy hó előtt bécsi tartózkodásom alkalmával egy betegem érdekében felkerestem R. Müller magántanárt, Finger professzornak, a legszámottevőbb bécsi, bőrgyógyásznak segédjét, aki Benkő budapesti kémikus vegyszerével négy hónap óta kísérletezik. Müller a bécsi egyetemi klinika anyagán elsőnek alkalmazta sikerrel a vegyszert és részletesen informált a szer hatásáról anyagot bocsájtott rendelkezésemre és kért, hogy tapasztalataimról objektíve referáljak neki. Miután az aradi napilapok híradásának nem minden részlete fedte a valóságot, szívesen szolgálak a gyógyszerrel, a melyet gyakorlatomban már há-

rom hete alkalmazok, a laikus közönségnek néhány adattal. A „Mirion“ egy szerves jódegyület és nem preparált vérsavó (szérum), hol a jód-alkatrész szerencsés kapcsolatát sikerült létrehozni a colloid alkatrésszel. Ha a vegyület a véráramba kerül, a jód könnyen lehasad és lehasadásának pillanatában (in statu nascendi) erőlyesen hat a vérré, az emberi szervezet szöveteire és az azokban levő bakteriumokra. A „Mirion“-ban kapiuk az első jódegyületet, amely már a vérbaj korai szakában is hatásosan alkalmazható, eddig ugyanis a jódtól csak a késői szakban látunk kimondott hatást. Alkalmazási módja könnyű; mert egyszerűen az izmok közé fecskendezhető és alig idéz elő kellemetlen érzést, mérgező hatása pedig még nagy adagban sincs. Utána kis reakció váltódik ki a szervezet részéről, mely a tünetek előtérbe-

lépésében és minimális lázban nyilvánul meg, azonban a jódelemetlen mellékhatása: nátha, kiütés csak a legritkább esetben következhetnek. A „Mirion“-t a jelenlegi megállapodás szerint részben a higany helyett alkalmazzuk az Ehrlich arzén készítményével, a Salvarsannal kapcsolatban, tehát úgy, hogy a kezeléssel sem az arzént, sem a higanyt nem hagyjuk ki. Müller tanár nyilatkozata és reménykedése szerint a szer nagy horderejű előnye, hogy kellő adagolás után visszaesések sohasem fognak előfordulni és az idegrend szer részéről évtizedek múlva sem fenyeget majd veszély.

A szert a legkülönbözőbb fertőző betegségeknél alkalmazták már: kanyarónál, vörhenynél, gümőkóránál stb. váltakozó eredménnyel. Megközelítőleg valódi értéke csak 1—2 év múlva lesz megállapítható. Daganatoknál szerintem siker nem várható, inkább az idült gyulladásoknál, különösen a véredény elmeszesedésnél lesz érdemes a szert alkalmazni. Saját eredményeim eddig kielégítőek és az orvosi sajtóban fogok róluk részletesen referálni.

A gyermekkorhoz kenyerre.

A városi gyermekkorházban ma panasz érkezett a városi orvos hivatalhoz, hogy a kórháznak egy része nem kelt meg egészen kifogástalan. Dr. V. Cucu városi főorvos kint járt a gyermekkorházban, megvizsgálta a kenyeret és azt tapasztalta, hogy annak egy része nem kelt meg egészen és így egészségtelen. Dr. V. Cucu utasította a gyermekkorházi orvosokat, hogy ezentúl a kenyeret szigorúan vizsgálják felül és hogyha az nem teljesen egészséges, úgy adják vissza a szállítóknak, hogy a visszaküldött kenyér adagokat reggel 9 óráig pótolja. Ha ezt nem tenné meg, úgy a kórház a szállító költségére beszerezheti a hiányzó kenyér adagokat.

oooooooooooooooooooo

Váloper után — apasági kereset.

Nem mindennapi feljelentés érkezett ma az aradi királyi járásbíróshoz. Gróf György mikelaikai csizmadia mestert másfél évvel ezelőtt választotta el feleségétől, Diószeghy Idától az aradi törvényszék polgári tanácsa. A volt házasság után a válás kimondása után újból kibékültek és összeköltöztek, de házasságot többé nem kötöttek, hanem egyszerűen nem véve tudomást a válást kimondó törvényszéki végzésről továbbra is házasságban éltek együtt. Gróf György nemrégiben meguntta ezt az életet és másodsor is otthagyta feleségét. Az asszonynak közben gyermeke született és most apasági keresetet indított a volt férje ellen. Az aradi királyi járásbíróshoz a legközelebbi napokban tárgyalja ezt az érdekes ügyet.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Bécs, május 13. Tőzsdezárlat: Márka 1015, leu 1018, lira 3160, francia frank 4415, svájci frank 10515, dollár 590, szokol 827 angol font 2350, dinár 1760, lengyel márka 78'5. — *Kifizetések:* Zágráb 442, Berlin 1014, Prága 857, Budapest 284, Milano 3175, Svájc 10600, Varsó 72'5, Amsterdám 21200, Newyork 595, London 2365, Páris 4987, Bucuresti 1035, Sofia 710. — *Értékpapírok:* Osztrák Hitel 1580, Magyar Hitel 4275, Rimamurányi 5210, Magyar Al-lamvasut 4600, Délvasut 2660, Salgótarjáni 13750. Zürich, május 13. Tőzsdezárlat. Berlin 950, Hollandia 200'25, Newyork 559, London 2234, Páris 4740, Milano 3060, Prága 810, Budapest 275, Zágráb 410, Bucuresti 975, Varsó 70, Bécs 130, lebelyegzett osztrák korona 103. Páris, szikratávirat május 13. Leu 20'75, márka 19'625, dollár 11'91. Bucuresti, május 13. Márka 1'06, dollár 55. — Arad május 14. Dollár 54, márka 1'08, magyar korona 0'29 és fél, osztrák korona 0'10 — Timisoara (Temesvár), május 14. Dollár 55, márka 1'08.

Eladott aradi ingatlanok.

Almer János és neje eladták a Háltér 8. számú és Három véréb-utca 1. számú házakat 300 ezer leiert Rosenfeld Simon és nejének. — Krausz Jánosné eladta a Calea Andrei Saguna (Varjassy Lajos-utca) 93. számú házat 16.000 leiert Tarkó Mihály és nejének. — Szeesanszky Mihály eladta a Pesti-dűlőben fekvő 1 hold 1040 négyszögöl szántót 7000 leiert Viczku Jánosnak. — Papp Istvánné szül. Szilvágyi Róza eladta a Str. Dr. Romul Velicu (Lipót-utca) 23. számú házat 75.000 leiert Josif Elenának. — Pintea Jánosné eladta a Str. Sava Raicu (György-utca) 71a számú házat 30.000 leiert Kerity György és nejének és 42 négyszögöl üres telket 800 leiert Nediu Nicolae és nejének. — Zsivoj Nicolae és tulajdonságai eladták a Str. Pienirelor (Kosár-utca) 8. számú házat 20.000 leiert Befár Dusan és nejének. — Tomán János és neje eladták a Str. Theodor Serb (Török Gábor utca) 15. számú házat 25.000 leiert Matyko Györgynek.

— **Iparkiallitás és mintavásár.** Bucuresti. A kormány határozata értelmében augusztus 14-én nyitják meg Bucurestiben az iparkiallitást és mintavásárt, hogy Románia iparát ismertté tegyék. A kiállitás a Carol-parkban lesz. A kiállitás igazgatósága felhívja az iparosokat és gyárosokat, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt a kiállitáson. A kiállitásra szánt tárgyakat mérsékelt díjazás mellett szállítja a CFR. s az igazgatóság gondoskodni fog a kiállitók részére megfelelő lakásról is. A kiállitás területén külön pavillonban fogják árusítani beszerzési áron az ipareikket. Azok, akik a kiállitáson területet akarnak bérelni, vagy külön pavillont építeni, ezt a szándékukat sürgősen, esetleg táviratilag jelentsek be az igazgatóságnak an-

nak megjelölésével, hogy hány négyszögméter területre van szükségük. A közös pavillonban egy négyszögméter területért ezer leit kell fizetni, míg a külön építendő pavillon területét díjtalanul kapják meg. A kérvényeket a Comisariatul General Oficiul de Studii Ministerul de Industrie Bucuresti címre kell küldeni.

Magyarországon megszüntették a telefon és távirat-cenzurát.

BUDAPEST. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormány megszüntette a távirati és telefoncenzurát. A minisztertanács alapos megfontolás után arra az elhatározásra jutott, hogy a táviró- és távbeszélő forgalom ellenőrzéséből származó előnyök nem érnek fel azokkal a hátrányokkal, amelyek az ország közgazdaságát az ellenőrzés következtében érik. Különben is ezek a hátrányok a külföld megítélését a magyar viszonyokról hátrányosan befolyásolják. Ez vezette a magyar kormányt arra, hogy a távirat és a telefoncenzurát megszüntesse.

Lakáskiutalások.

A lakásbizottság tegnapi ülésén a repatriált *Jakobffy* család kilenc szobás lakását a *Nasici Tanygyár R. T.-nak* utalta ki. *Reisinger* Sándor mérnök villájában az *Astra* részvénytársaságnak utaltak ki helyiséget. A Str. Vasile Stroescu (Teleki utca) 4. szám alatt levő *Prielle* féle öt szobás lakást *Rimbás CFR.* anyagraktárfőnök kapta meg. Rimpásnak a Str. Anton Motioni (Orczy utca) 8. szám alatti négy szobás lakását dr. *Jani Géza* órnagy-orvos kapta meg. Nagy Dezső pénzügyi titkár Str. Episcopul D. Radu (Magyar-utca) 24. szám alatt levő 3 szobás lakását *Rubenescu* Augusta igazgatónőnek utalták ki. A lakáshivatalt felhívja a következő számú kérvények tulajdonosait, hogy jelentkezzenek lakásigazolványaikért: 2241, 1927, 1903, 1864, 2236, 2410, 2307, 2402.

Kézrekerült bolti tolvaj.

A múlt év június 12-én Feld Mór Bulev. Regele Ferdinánd I. (Boros Béni téri) üzletében betörők jártak és onnan 30—40 ezer korona értékű férfi és gyermekruhát loptak el. A tulajdonos két katonára és egy civilre gyanakodott, akik a betörés előtt az üzletben jártak. De a nyomozás a legnagyobb erőfeszítés mellett sem tudta a tetteseket kikutatni. Ma délután Deteschán detektív csoportvezető bizalmas uton arról értesült, hogy az üzletből ellopott holmik Mermencz Tivadar arad-ségai lakosnál vannak. Deteschán elrendelte Mermencznel a házkutatást, ahol a lopott holmik nagyrészt meg is találták. Mermencz vállaltára fogták, aki mindent tagadott. Szembesítették Feld Mórral, aki ráismert arra a civilre, aki a betörés előtt az üzletben járt. A nyomozás most folyik, hogy kézrekerítsék a másik két tettest és megállapítsák, hogy a többi ellopott holmi hová jett.

NYILTTÉR.

As ezen rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.

Felsőfokok.

Legszébb nő — akit szeretsz
*
Legjobb nő — aki ezt nem tudja magáról
*
Legjobb férfi — aki a legjobb nőnek engedelmeskodik
*
Legnagyobb család — aki saját magát csapja be
*
Legveszedelmesebb ember — aki hazudik
*
Legunalmasabb ember — aki sohasem jut el a ponthoz
*
Legjobb sör — a Temesvári sör.

Külföldi Essenciagyár

2011 keres szakmabeli képviselőt Arad és vidéke részére, aki lerakatot is tartana. Csakis elsőrangú acquisiteurök jelentkezzenek hétfőn d. e. 10—12 óra között

Központi szállodában FEIGL urnál.

Mozi.

* **A mozgóképszínházak műsora.** Május 15-én az Apollóban: **Vadát emelek!** (Jaccuse!) Vizuális tragédia a modern korban 5 felvonásban. — Az Urániában: **Rejtelmes fiu.** Cirkuszdráma 4 felvonásban.

* **Jaccuse I—II.** — az Apollóban. Az Apolló színház szombati előadásai csak fokozták azt az utólréheletlen óriási sikert, amit Jaccuse! (Vadát emelek!) már a premieren aratott. A legnagyobb csodálkozás hangján lehet csak írni erről az egész művelt világon nagy szenzációt keltő kulturfilmről. Abel Gance francia írónak nevé, eddig is ismerték, de névének presztízsét mégis a filmdrámájával szerezte meg. Az igazi béke, az igazi testvérszeretet olthatatlan vágya sugárzik felénk drámájából. Emberi élettragédiákból állítja össze döbbenetes erejű iránydrámáit s ezekből az apró emberi élettragédiákból emelkedik ki előtűnő fényben Abel Gance szent igazsága: nem kell többé háború, elég volt a tömeges embermészárlásból. Vértálatlan harcok, lövésárkok, drótsövényes akadályok rajzolódnak ki szemünk előtt. Az ellenséges csapatok összeütkezése előttünk folytak le, hogy szemtanúi legyünk a háború borzalmainak s attól megborzadva, kiéljük lelkünkben az embermészárlás fanatizmusának utolsó szikráját is. Szédületes arányok, beláthatatlan tömegek, festőien szép tájak jellemzik ezt a kolosszális filmet, a mellyel a párisi Pathé filmgyár megajándékozta a kultúremberiséget. Jaccuse első részét vasárnap utoljára mutatja be az Apolló színház, míg hétfőtől kezdve a második rész kerül vetítésre. A második részben az idegizgalmas mesészöveget mestéri kézzel szövötte tovább a szerző, aki művésze a jellemfestésnek és a cselekmények beszédes beállításának.

* **Pünkösöd az Urániában.** Az Uránia színház igazgatósága gondoskodik arról, hogy pünkösöd mindkét napján kiváló szórakozásban legyen része a közönségnek. Vasárnap a „Rejtelmes fiu” című nagyszabású cirkuszdrámát vetíti az

Uránia, hétfőn pedig a „Zsákány” című kalanddrámát mutatja be a színház. Mind a két film a szezon legkiválóbb slágerei közé tartozik, amelyekről azt hisszük, minden dicséret helyett elég amnyit írunk, hogy a francia Pathé filmgyár márkáját viselik.

Fegyverkeznek a pécsi kommunisták.

Bécs. Ideérkezett hírek szerint a pécsi kommunisták nagy erőfeszítést fejtenek ki, hogy meghosszabbítsák uralmukat és megakadályozzák azt, hogy Baranya visszakerüljön Magyarországhoz. Pécsét majdnem nyílt proletárdiktatura van. A város élén munkások állnak, a gyárakat és ipari üzemeket szakszervezeti emberek vezetik. Ez a társaság most még szorosabban együtt dolgozik Linderékkel, mert tudja, hogyha a Baranyát Magyarország visszakapja, távoznia kell Pécsről. A kommunista **Pécsi Munkás** című lapban legutóbb vezércikk jelent meg **Fegyverbe!** címmel. A cikk felszólítja a pécsi szervezett munkásokat, hogy fegyverkezzenek. Felkéri egyúttal a szerb haderő parancsnokát, hogy a szükséges fegyvereket biztosítsa a munkások rendelkezésére, az antantmissziókat pedig arra kéri a cikk, hogy támogassák a fegyveres szervezkedést. A fegyverkezés célja az lenne, hogy megalakítsák a baranyai munkás- és parasztköztestársaságot. Hivatalos körök véleménye szerint ezek a kapkodások a kétségbeesés meddő kísérletei, amelyeknek semmi sikerük sem lehet.

A szerkesztésért
KAROLY JÓZSEF
felel.

Allandó luxus-autó-járat

ARAD—NAGYVARAD között.

Indulás és jegyváltás a Városi-kávéház előtt minden órában. (Kánya-étterem terasz.)

Indulandó autók:

40 Adler
35 Lloyd
30 Overland
20 N. A. G. Ford
22 Sperber
24 Daimler
40 Napier
20 De Dion Boaton

A legolcsóbb feltételek mellett.

Gyönyörű

angol szövetek

Impregnált felöltő szövet hozzávalókkal

legolcsóbban

beszerezhetők 10900

Kormós Zsigmond
Str. Moise Nicoara (Petőfi-u.) 1.

Használt hordókat

és hordórészeket elad 1927

Fabrica de Celulosa (Papirgyár.)

Jégszekrények minden nagyságban kaphatók: **Holló-nál, Strada Metianu (Farray-u.) Hunyadi palota**

IOSIF ROBITSEK

 Bulvardul Regele Ferdinand I. Nr. 3. (József főherceg-ut 3. szám.) 113
 Ajánlja dusan felszerelt fűszer- és gyarmatárult kicsinyben és nagyban.

Cselédrazzia.

A rendőrprefectura szigorú rendeletben tiltja meg a cselédeknek, hogy este kilenc után külön tartózkodjanak az utcán. Az aradi államrendőrség erkölcsrendészeti osztálya az utasítás értelmében természetesen fokozott éberséggel, ugyszólván nap-nap után cseléd-razziákat rendez. Különösen ünnepnapokon és közvetlenül az ünnepeket megelőző esteiken izgalmas az erkölcsrendészeti osztály háztartási alkalmazottakat felülvizsgáló akciója.

Este tíz óra van. A főtéri kávéházakból kiszűrődik a zene és az akkordok bizonytalan összekeveredett színezete végigömlik a korzón. A rendőrszét az embereit hátrább küldi és csak kettesben megyünk elől. Így feltűnés nélkül szemügyre vehettük a járókelőket. Néhány cseléd karonfogva sétál a bakák-kal. Már egészen közelükbe érünk, amikor észreveszik a nyomunkban közelgő őrszót és riadtan szaladni kezdenek. Az egyik rendőr utánuk kiált, de a tiszt leinté, hogy hagyja őket, mert ezek már épen eléggé megijedtek ahhoz, hogy legközelebb őrizkedjenek hasonló kilenc utáni sétáktól. Egy iparos külsejű ember sétál egy cselédformájú nővel, de az igazolásnál kilünnik, hogy a felesége. Egy harmadrangú kávéházból kurjongatás tör elő. Próbálunk keresztül tekinteni a foszlott piros függönyön, de az ablak gyanús homályossága nem engedi be a kíváncsi tekinteteket. Közben elhallgat a zene. Minden biztonnal észrevettük, hogy nem tiszta a levegő. Az emberek külön maradnak az ajtóban, mi pedig lenyomjuk a kilincset. Amint benyitunk, az ajtón egy automatikus csengő vág ijedten bele a félhomályba. A helység ugyszólván üres, csak néhány legény álmoskodik a feketekávéja mellett. Jobbról a különszoba nyílik. Benn söféség. A rendőrszét megparancsolja, hogy gyujtsanak világot, de a kövér kávé-s kijelenti, hogy elromlott a villany. A rendőrszét öngyújtóval világít be a másik szobába. A sárgás fény három ijedt leány képére vetődik. Az igazolatlanságnál kilünnik, hogy német freuleinok. A rendőrszét kiadja a parancsot, hogy az éjszakára be kell őket szállítani a rendőrségi fogdába. A leányok sirva fakadnak és így akarják megmásítani a könyörtelen rendelkezést. Hiába minden. Az első helységből már eltűntek az udvarlók, nem akarva magukat exponálni ideáljaikért.

A parkban szintén néhány háztartásbeli alkalmazott szivta az illatos tavaszi levegőt. Őket is csatolták a menethez. Az egyik fordulónál kövér öreg szakácsnéféle asszony bolgett élénk, de amint a gázlámpa fénye arcára vetődik, a tiszt úgy találja, hogy ez semmiesetre sem kaland után máskál és kijelenti, hogy el kell engedni az öreg asszonyt. A többi háztartásbeli alkalmazott, aki hallgatta a diskurzust, titlakozni kezdett: — Ő is hozzák, ha minket visznek. Nem olyan öreg még az.

Egy ripacsos képű kis cseléd közbekiáltott: — Öreg asszony nem vén asszony! A többi háztartásbeli alkalmazottak nevelni kezdenek. A rendőrszét meggyőzte a vita és meggon-dolva a dolgot, nem engedte el a szakácsnéfét. Már éjféli is elmúlt. Csönd van az utcákon. Schol egy ember. Hazafelé indulunk. Messziről futás hallatszik. Egy kis cselédleány rohan előlünk. Mikor az

egyik rendőr rákiált, megáll. A sűrűtől alig tud beszélni. Végre kinyögi, hogy a palikába fut, mert rosszul lett az urfi. Receptet is mutat. Még friss a tintája. Épen most írta papírra a doktor ur. A razzia elkiséri a gyógytár ajtajáig. Ott szabadon engedik a kis cselédet és az boldogságában erővel megakarja csókolni a tiszt kezét. Hazafelé indulok: Az ut kanyarulatánál még látom, amint a városháza nehézkes kapuja becsapódik a kis menet mögött. (S. E.)

Színházi élet Budapesten.

Budapest. A színházi élet a most uralkodó gazdasági krízis ellenére is eléggé vidám és változatos. A krízist talán inkább az Operaház és a Nemzeti Színház érzik meg, aminek az a magyarázata, hogy az a közönség, amely a különböző konjunkturák után jutott hozzá, hogy sűrű színházlátogató lehessen, inkább a könnyebb műveket szereti, míg az igazi műértő közönségnek csak ritkán áll módjában színházba menni. A magán-színházakban egymást váltogatják a premierek. Budapest új színházában, a Renaissance-színházban, amelyhez Várnay Jenő és Novák Irén is elszereződtek, most mutatták be Liptay Imre új darabját, a Pestj asszonyt. Az újdonság főszerepében a Göth-pár, Csillag Teréz és Dezsőry Gyula arának estéről-estére viharos sikert. Fellépett a darabban Novák Irén is, de oly nagyfokú indiszpozícióval küzdött, hogy a színház igazgatósága gyógykezelése céljából több heti szabadságidőt engedélyezett.

Akárhogy dühöng is a gazdasági krízis, akármilyenek a politikai konstellációk, egy nem változik: a színésznők szétszéjye. Erre legjobb példa a Városi-színház kedvenc primadonnájának, Petráss Sárának az esete. Petráss a tavasszal a Városi-színházhoz szerződött, ahol eljátszotta Strausz Oszkár Bucsú keringő-jének női főszerepét s azután néhány heti szabadságra — külföldre utazott. A színház napról-napra várta Petráss-t, de nem érkezett meg. Helyette Londonból levél jött Pálmái Ilkához, akit Petráss arról értesít, hogy 80 előadásra leszerződött az egyik londoni operett színházhoz ahol a Csárdáskirálynő címszerepét játsza. Így a városi színház új primadonnáról kénytelen gondoskodni. Valószínű, hogy Petráss utóda Magyar Erzsébet lesz.

Bár az egyes színházak óriási jövedelmeket könyvelnek el, a színészek mégis erősen érzik a nagy drágaságot. Ez nemcsak Budapesten, hanem az egész világon így van. Dokumentálja ezt az a levél is, amelyet a Bécsben tartózkodó Molnár Ferenc írt haza. A színészeket — írja Molnár — sehol a világon nem tudják úgy megfizetni, hogy a mai viszonyok között prosperálni tudjanak. Bécs legelső színészei énekes kávéházakban és éjjeli mulatóhelyeken lépnek fel, hogy segítsenek magukon és családjukon. A színészeknek filmbevetelt reményei is csökkemek.

Egyébként még Amerika az egyetlen hely, ahol a színészek valahogy élni tudnak s ezért mennek a magyar énekes színészek oda. Most legközelebb Rózsa Lajos, a kiváló baritonista megy Amerikába. De a prózai magyar színészeknek, akik nyelvköltésük miatt nem mehetnek Amerikába, szenvedniük kell ezt a világválságot.

Forradalom és szabadkőművesség

Bécs. A Reichspostnak írják Budapestről: A szabadkőművesek irattára átvizsgálása sok adatot hoz napvilágra a szabadkőművesség forradalmi tevékenységéről. Barcsay Adorjánnak és Palatinus Józsefnek a keresztény nemzeti szövetség által kiadott két kötetes munkája sok adatot tartalmaz erről. A magyar szabadkőműveseknek 1919. január 25-én tartott ülésén Balassa József dr. a következőket mondta:

— Testvérek! Emlékezzetek arra, hogy 1915. májusában, amikor az olasz hadüzenetét ányujították ezt mi nemcsak az újságokból tudtuk meg, hanem miként Fleiszig testvér jelentette, szavahihető forrásokból, nagyrészt az olasz szabadkőművesek hivatalos lapjaiból, amelyekben az olasz nagymester tábláját, amelyet a páholyokhoz intézett, magam olvastam. Igen, ők akarták és meg is csinálták a háborút. Mi ezt személyes összeköttetések révén is tudjuk, hiszen a nagypáholy megbízásából Temesváry testvér volt ott. Az olasz szabadkőművesség sohasem lagadta, sőt mindig büszkén hirdette, hogy akarta a háborút az imperialista és klerikális Ausztria ellen és ellenünk is.

Gróf Tisza István meggyilkolásánál a főszerepeket két szabadkőműves játszotta: Kéri Pál hírlapíró és a későbbi hírhedt népbiztos, Pogány József, a Martinovics-páholy mestere.

Mibe kerül
egy bécsi divathölgy?

A bécsi Arbeiterzeitung egyik munkatársa azzal a kérdéssel fordult egy divatnagykereskedőhöz, vajjon mibe kerülhet egy bécsi divathölgy abban a formában, amelyben délidőn a Ringstrassen flörtöl. A nagykereskedő a következőket mondotta: Ezt nagyon nehéz megmondani, de azért próbálunk számadást készíteni. A fehérnemű 6—10 ezer korona, a harisnya 1000 korona, a cipő 3—4000 korona, a ruha 35—50.000 korona, a kalap 10—16.000 korona, a napernyő és a keztyűk 4—5000 korona, a retikül 6—12.000 korona. Összesen tehát egy bécsi divathölgy, ha ki van öltözködve, ékszerek nélkül 65 ezer koronába kerül. De értékeztart megállapítani nem lehet, mert kerülhet egy hölgy 100, esetleg 200 ezer koronába is, hiszen oly nehéz megállapítani, hogy mennyibe kerülhet egy valamire való divathölgynek telőtől-tápig való kistrafirozása. Az újságíró még megkérdezte, hogy kik az elsőrangú üzledek vevői. A válasz így szólt: A régi földbirtokos nemesség, amelynek iparvállalatai is vannak. Ez még nem mondott le régi élelmódjáról. Ezután jönnek az angolok, az amerikaiak, az utódállamok, a svájciak és a balkániaiak. A divatszalonok elvesztek egyik legjobb vevőközönségükkel: a magasrangú tisztviselőket és katonatisztek. A kegyelmes urak már nagyon ritkák lettek, persze ezek helyébe az új gazdagok léptek. A külföldiek azért vásárolnak Bécsben, mert itt minden a legolcsóbb az ö valutáris viszonyaikhoz mérten.

A kommun-anyakönyvek.

Budapest: A Belügyi Közlöny közli a belügyminiszter rendeletét, a kommunalatli szabálytalan anyakönyvi bejegyzések kiigazításáról. A tanácsköztársaság rendeletei alapján ugyanis az akkor született gyermekek anyakönyvi rovataiba nem volt szabad bejegyezni, hogy a gyermek törvényes-e, vagy törvénytelen, azonkívül nem volt szabad bejegyezni a szülők foglalkozását, vallását és a gyermek vallását. Apa gyanánt mindig azt jegyezték be, akit az anya apa gyanánt bejelentett. Az akkor született gyermekek anyakönyvi lapjáról tehát nem lehet meg tudni, hogy szülei törvényes házasságban éltek-e? A kommunbukása után az ország minden részéről tömegesen érkeztek kérvények a belügyminiszteriumba, amelyekben ezeknek az adatoknak a kiigazítását kérték. Most azután megjelent a belügyminiszter rendeletere, amely a bonyolult kérdéseket el fogja intézni. Az új rendelet szerint az állami anyakönyvekből törölni kell a természetes atyára vonatkozó adatokat, törölni kell a házasságfelbontó határozatok bejegyzését. Ellenben be kell jegyezni a szülők vallását, a gyermek vallására létrejött megegyezést, a menyasszony családi állapotát, hogy hajadon volt-e, vagy özvegy, vagy elvált, továbbá ki kell igazítani az apa foglalkozására vonatkozó adatokat. Meg kell hagyni a szülők születési helyének bejegyzését, sőt ennél a pontnál a belügyminiszter elrendelete, hogy a házastulok születési helyét ezután is rendszeresen be kell vezetni az állami anyakönyvbe.

Olcsó a román áru,
ha idegen adja el.

A mostani gazdasági helyzetet rendkívül jellemző történet került nyilvánosságra utóbb Erdélyben. Egy amerikai cég bucurestii képviseletétől ajánlatot küldött a nagyobb vállalatokhoz petroleum és ennek melléktermékei szállítására. Ez az ajánlat tetemesen olcsóbb, mint akármelyik romániai termelő cég ajánlata. Egy újságíró utánajárt az érdekes ügynek és kiderítette, hogy az amerikai cég a Romániában vásárolt petroleummal érte el ezt a rekordot. A dolog magyarázata igen egyszerű. Az amerikai cég hónapokkal ezelőtt 27 ezer vagon petroleumot és petroleumterméket vásárolt, amit dollárban fizetett. Hogy laikus előtt is érthetővé váljon a dolog, a dollár akkor nagyon magasban, 80 leien állott. Ha tehát az amerikaiak egy mázsá petroleumért, mondjuk, egy dollárt adtak, az eladó cég kitűnő üzletet kötött. Most viszont, amikor egy dollár csak 50—55 lei, az amerikai cég a világ legjobb üzletét köti akkor is, ha 70 leiert adja a petroleum mázsáját, mert 70 leiert 6 most 1 dollár és 30 centet kap, vagyis szállítási és minden más költség nélkül dollárban 30 százalékra dolgozott, ami egy szolid amerikai kereskedőnek igazán lóbb, mint elég.

MEGNYILT **Aradváros legesimesebben berendezett** „Cornul vanatorul“ étterem és kerthelyiség. „Vadászkürt“ 1073

Elsőrendű francia konyha. Tisztán kezelt hegyaljai borok. Frissen csapolt sör. Estéknél jónevű cigányzenekar játszik. Polgári árak! Figyelmes kiszolgálás!

Értesítés.

Fehérnemű varrodámát a legmodernebb előnyomdával

rendeztem be, hol a legszebb kivitelben előnyomatást, hímzést és fehérnemű varrást vállal!

BEDŐ LASZLÓNÉ, Strada Bratianu (Weitzer János-utca) 15. 1954

Kapriorai darabos mész

waggonáttelekben megrendelhető:

Kornis Testvéreknel, Arad

Telefon 501. 1555

Csodás szép lesz a hajad, feltűnően megnő, nem korpásodik, ha „Lady-hajszeszt“ használ.

Egy üveg ára 20 és 30 Lel.

Szeplő, májfolt pár nap alatt eltűnik, arca hamvas, hóhéhr lesz egy tégely „Lady szeplő-crém“ használata után. — Egy tégely 15 Lel.

Kapható kizárólag:

CSÁSZÁR gyógyszerésznél, a „Manta“ gyógytár bérletjénél Piata Catedral (Tökölly-tér sarkán). Az aradmegyei kórház szállítja. 10734

Mielőtt butorait beszereznéd,

okvetlen keresse fel 1489

BARICZ MATE új butorraktárát

Str. Metianu (Forray-utcában.)

Mielőtt kocsit venne,

besserélne, vagy eladna, forduljon bizalommal:

SCHAMBERGER kocsigyárakos, Bulv. Reg. Ferdinand (József-hegy-ut) 11., ahol állandóan a legjobb minőségű kocsik, hintók nagy választékban kaphatók. Kocsik és autók fényezése és javítása pontos kivitelben méltányos ártól elváradatják. Használt kocsikat megvesz és elad. Üzemképes kocsikat bizonyanba eladára vállal. 10459

Jégszekrények nagy raktára 1842

KOHN JOZSEF-nél

Phönix Kénsav- és vegyi-termékek gyár részvénytársaság Baia-Mare Nagybanya (vár Alsófermezely.) Sürgönycim: Phönix Baia-Mare. Ajánlja termékeit:

PRIMA RÉZGÁLIC 98—99%
BÉKEBELI MINŐSÉGBEN.

Továbbá: Kénsav minden minőségben, ecetsav 80%-os ékeztési célokra, sósav, vasgállic, glaubersó, keserűsó, ólomcukor, zinkweisz, vörösréz és ólom tömbökben. 1914

„RIGÓ S“-gyógyfürdő

vasutállomás Charlottenburg (Lippa mellett.)

Megnyílik május elsején!

Fürdőszézon okt. 1-ig tart.

A fürdő forrásvíze kiválóan gyógyítja a köszvényt, reumát, benuást, ideg-betegségeket, sápkórt, vérszegénységet. A fürdőtelep erdejében a sétá-utakon pihenőhelyek vannak. A fürdő orvosi vezetés alatt áll. A tulajdonosnak mintagazdasága is van és így kiváló ellátásban részesíti vendégeit. Mérsékelt árak. Prospektust díjtalanul küld a fürdő vezetője 1786

KINDL GYULA.

Dr. Hajós Gyógyintézet, Lussinpiccolo (Adria).

junius közepén megnyílik Gyönyörű fekvésű hely a tengerpart mellett; egy 45000 négyzetméter, trópusi növényekkel bíró park közepén, közvetlen tengerparttal, kiterjedt fenyvesekkel és kizárólagosan tengeri kilátással bíró szobákkal. Kitűnő, gondos kezelés. Hidegvíz gyógyintézet. Elsőrangú pensio. Lakás és ellátás (ötzöri étkezéssel) naponta 60.— lire: 10 éven alul gyermekekért 25.— lire. Gyorsvasuti közlekedés Fluméig és Triestig, mely városokkal jó gőzhajó közlekedés létezik.

Előjegyzéseket fenti gyógyintézet veszi át, amely úgy sürgönyi, mint levélbeli felvilágosításokat is nyújt. — Sürgönycim: „Hajós Gyógyintézet, Lussinpiccolo“.

1704

JEANETTA MOHR
vizsg. fogtechnikus
Arad, Luther-tér 1.
Rendel 8—12, 2—7-ig.
Mindenesztörtékon szög-nyeknek ingyen foghúzás.

FOG

FOG

10511

SZABADALMAT megszerez és értékesít minden államban **ARON és MOLNAR**

szabadalmi iroda, Budapest, VIII., József-körút 9. szám. 10911

Uj! Megnyílt Uj!

A Hajó-utcában, a gázgyárral szemben

gyönyörű kerti vendéglő.

Tekepálya, árnyas, fás helyek, elsőrendű fajborok!

Olcsó árak! — Szíves pártfogást kéri a TULAJDONOS

1956

Építetők figyelmébe!

EBERLEIN FERENC

építészeti irodája Arad, Calea Saguna (Varjassy Lajos-utca) 169.

Miután nagyobb mennyiségű építkezési anyagokkal rendelkezik, vállalja minden e szakmába vágó építkezések, épületek átalakítását, ugyancsak épületek jókarban tartását helyben és vidéken a legerősebb árért. Terv és költségvetést kívánatra elkészít. 10774

Nagy tétel

békebeli angol szövet jutányos árban kapható

ADLER HUGO cégnél

Str. I. Bratianu (Weitzer János-u.) 10899

Amerikába utazom

rövid időre, ahol közjegyzői hajójegy és pénzküldési irodám van. Hozhatat általam automobilt, regisztereket, iró-10698 gépeket stb., vagy alkatrészeket garancia mellett. Bővebbet

Birkenhauer fűszerüzlet Str. Eminescu Deák Ferenc-u.

Radió Hirdetési Iroda 914. 1811

Köszén

Ajánlok azonnali szállításra nagyobb mennyiségben mindennemű központi és köszén fűtési célokra egeresi és szamosvölgyi, valamint lignit szenet a legolcsóbb napi árban. Szállítási igazolványokról és waggonokról gondoskodom

HAZAI BÉLA nagykereskedő. Telefon interurbán 12—75. szám. — Cluj (Kolozsvar).

Ingyen javítom

egyszer az ezuttal nálam vásárolt kecskyűket. Azonkívül mindennemű borkeszyűk tisztítását Lei 250-ért vállalom.

ALBRECHT utóda

10898

Steinhübel Lajos

Str. Alexandri (Salao-u.) I.

En-gros! En-detail!
Chemnitzli harisnya
Bécsi selyem-kendő

árakban gyári lerakat gyári árak mellett. Ugyanott kaphatók a legolcsóbb árak mellett: valódi békebeli minőségű Goldstein-féle

LILIO M-vásznak;

Rolfis- és Kubinzky-féle

kendők és méter árak (Dirndl-ik!)

Pollák Lipót és Tsa

Arad, Piata Avram Ianou (Szabadság-tér) (Uránia színház sarkán.) 1944

Csodás hatású arcszépítő és finomító a Földes-féle

MARGIT-CREME

Zsirtalan, ártalmatlan, rögtön szépít. Szeplők, májfoltok, bőrtakák, ráncok, redők, minden bőrbaj párnapi használat után megszűnnek. Az arc rozszás tude hamvas lesz. 10841

Dr. Földes és Hehs Aradon.

Gyors és gépirónó,

perfekt magyar, német, csakis elsőrangú referenciákkal rendelkezők (azonnali belépésre) ajánlatát kérem. 10899

KÖNIG szállító.

„International“

Fordítási és Kereskedelmi levelezési iroda Strada Moise Nicoara (Petőfi-utca) No. 1., etaj II., 29. Vállal mindennemű fordítást, levelezést román, magyar, német nyelven. Pontos, gyors, diszkrét és olcsó kiszolgálás. 1934

Lippán

a kőbánya hegyen 2 katasztrális hold szőlő felszereléssel, továbbá hatholdas szőlő kolnával és felszereléssel, olcsón eladó. — Bővebbet: Wallinger irodában (Földes-patika kapujával szemben.) 10774

Szálloda,

10899 kávéház, étterem, mozi rendezéslippai CENTRAL-szálloda (volt József főherceg ELADÓ. Bővebbet

König szállitónál

Csunya nők szépek, szép nők szebbek

lesznek a HAJÓS-féle

DORÉ-CRÉME

használat után. 10176

Hajfestő „Melogen“

elsmerlegjobb gyártmányu fekete és barna színekben. Ára 35 K. Fenti eszek kaphatók

Hajós gyógytárban Aradon, Bulv. Regina Maria 22.

Most érkezett valódi békebeli angol szövetekből előnyös árért elegáns uri ruhákat készít **Stefán Kádár István** uri szabó üzlet Str. Alexandri (Salacz-u.) 3. sz.

Szerszámok „Prompt”
Építkezési vasalások
Technikai áruk
10801 Vashordók

Oberník és Drucker

Timisoara (Temesvár), Józsefváros,
Str. I. C. Bratianu (Uri-utca 12. sz.)

Szőlősgazdák figyelmébe

ajánljuk kitűnő
minőségű tiszta

Rézkeporunkat

12% réztartalommal. :: Valamint:

Thyosulfátot

a legolcsóbb árban. 10900

WOJTEK és WEISZ drogueria.

Szőlővevők figyelmébe!

Baracka Hűvösvölgyön 10 magyar hold szőlő teljes felszereléssel, minden elfogadható áron. elköltözés miatt sürgősen eladó. — Gyorokon 4 hold uri szőlő a községben levő gyönyörű villával, 3 szobás uri lakással, butorzalattal, teljes konyha felszereléssel, hordókkal, szőlészhez tartozó összes felszereléssel, olcsó áron eladó. — Hűvösvölgy Barackán 3 kis hold szőlő kolnával, felszereléssel nagyon olcsón eladó. — Gyorokon 3 magyar hold uri szőlő piactértől 3 percre, olcsón eladó teljes felszereléssel. HAASZ ingatlanforgalmi irodája. Str. Eminescu (Deák Ferencz-utca) 2. 10696

240—1921. ügyszám.

ÁRVERÉSI HIRDETÉS.

Körösvölgyi Takarékpénztár és Kereskedelmi Részvénytársaság aradi cég megkeresésére, késedelme adósa kárára, veszélyére és költségére, 1921. évi május hó 19-ik napjának délután 4 órákor, a megkereső cégnek Aradon, Bulevardul Regina Maria 9. szám alatt lévő üzlethelyiségében, mintegy 3225 darab jutlásszák, készpénz fizetés ellenében, közbizalom mellett, elárvereztetni fog.

Árverelőik tartoznak az árverés megkezdése előtt 5000 Leut bánalpenz gyűnt készpénzben letenni.

A vételi illeték a vevőt terheli. A zsákok az üzleti órák alatt ugyanott megtekinthetők.

Arad, 1921. évi május hó 4-ik napján.

Dr. Sinkay Traján,

2002 közjegyző.

I^a minőségű

domboru vászonbetétes

Permetező szelepek, gáztömítő nyersgummi, tömlő és köpenyvulkanizálásához érkeztek

nagymennyiségben

az Automobil és Gépkereskedelmi Vállalathoz

Arad, Strada Alexandri (Salacz-utca) 6.
Telefon 112. 10900

Kifutó fiu

jó fizetéssel

felvétetik.

Reich B. Károly Fia és Társa

Kötei- és kendergyárosok ARAD.

Bul. Regina Maria Nr. 6. (Andrássy-tér 6. sz.)
TELEFON 649. Gyárt mindennemű TELEFON 649.

(Gyárt mindennemű

KENDERKÖTELET

n. m. géphajtó és csigakötelet, gazdasági kötélárúkat, hánistr. agot, kötőféket, rudaló köteleket: o o o o

Legnagyobb készletben

kenderzsineget, Zsinórok, kender, háziórnák, kenderfonatok, vargafonál, gépkender, gépkóc, fonókender gyártása. 2021

Minden e szakmába vágó munkát elvállalunk.

— KENDER- ÉS MANILLA-ARATÓ FONÁL. —

Muresel (Zsigmondháza) községben

a Maros folyó balpartján a közönség szórakozására és fürdőzési igényeinek megfelelően, kényelmesen berendezett **kabinokkal**

Strand fürdő

létesült. A fürdő megközelíthető Arad-Ujaradot összekötő hidon, ugyancsak a Thökölly Imre (Halász-utca) végénél állandóan forgalomban levő **csónakokkal.**

Porond, napfürdő, buffet, uszátanítás és csónakázás a közönség rendelkezésére áll. A korlátolt számú kabinokra való tekintettel és az előrehaladt időre, előjegyzéseket felvesz **EMIL MAJDT, uridivatüzlet.** Arad. Regina Maria (Andrássy tér) 17. 10900 **Fürdőintézetőség.**

Eladó cséplőkészlet

Egy 10 éves 8 as gazd. gépgyári gyártmányú kifogástalan jó karban levő 10 légkörnyomású magánjáró cséplőkészlet eladó. **Nagyszabenyi Alilános Takarékpénztár** képviselősége Arad Piata Catedralei (Tökölly-tér) 4. 10900

Ures ládák

olcsó árban kaphatók

IRITZ festéküzletében

(Földes gyógytár mellett). Telefon 21. szám. 10776

Aranyat, ezüstöt

kisebb-nagyobb
mennyiségben

**a legmagasabb
napi árban vesz**

az

2005

**ELSŐ ARADI
ÉKSZERGYÁR**

Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 7. szám, I. emelet.

Üzlethelyiséget

keresünk a

belvárosban.

Ajánlatok a „Kelet” hirlap-irodába Str. Alexandri (Salacz-utca) 1. 10900

Graf Sándor

építész Arad, Kálvin J. u. (Attila-tér) 12.

Elvállal mindennemű modern új építkezést átalakítást, javításokat, tervezés és kivitelezési munkálatokat a legjutányosabb árban. 1998

Figyelem! Figyelem!

Bér és magánházak, 3, 4 és 5 szobás lakásokkal, kisebb házak minden elfogadható áron lakásokkal eladók. Holgy által is vezethető uri üzlet, 50.000—60.000 Lei évi jövedelemmel eladó. Sütőde házzal nagyon olcsón eladó. 10696

HAASZ irodája

Str. Eminescu (Deák F.-utca) 2. szám.

Vasárnap és hétfőn nézze meg

Stern Testvérek

Strada Metianu (Forray-utca)

szenzációs

„Strandruha”

kirakatát. 10777

Szapáryligeten a piactéren

kényelmes lakással, nagy kerttel, udvarral rendelkező ház, melyben jóforgalmu vegyeskereskedés van, **eladó.** Esotleg üzletberendezés nélkül is. Bővebbet

Grecsner Jenőnél, Szapáryligeten

(Aradmegye.) 10776

Manikűr és h. lgyfodrász

berendezés

villanyáram massageval, azonnal szállítható, **eladó.** Érdeklődni „KELET” hirlapirodában, Str. Alexandri. Salacz-u. 10899

MEGNYILT

az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület kibővített modernül felszerelt

detail-üzlete

Legolcsóbb beszerzési forrása a háztartási, fűszer-, gyarmatárúknak, továbbá az összes mező- és szőlőgazdasági anyagok és cikkeknek. 1939

Bárki vásárolhat.

Asociatiune de asigurare a economilor Directiunea sucursalei. Gazdák Biztosító

Szövetkezete

fiókgazgatóság Románia részére **Aradon.** Vezérképviselőségek: Aradon, Kolozsváron, Brassóban, Temesváron, Nagyváradon és Marosvásárhelyen. Elfogad tűz, jég, élet, betörés és lopás, baleset, szavatossági, kiházasítási stb. biztosításokat. Minden biztosítási ügyben részletes tájékoztatót nyújtanak a vezérképviselőségek és az aradi fiókgazgatóság Str. Mircea Stanescu (Verböcgy-utca) 2.

Kenderzsineg, ponyva, tömlő, előnyös áron HACKER TESTVÉREKNÉL ARADON

iroda: Strada Muresului (Maros) 1.

Apró hirdetések

Házasság.

NYUGDIJAS VASUTAS és szabó mester házasság céljából megismerkedne lehetőleg gyermektelen özvegy asszonnyal. Leveleket „Nyugdijas” jellegre a kiadóba kér. 2000

HÁZASSÁG céljából megismerkedne 50 éves, intelligens jobbmódu, szép iparral foglalkozó finom lelkű iparos, 30-40 év körüli hajadon, vagy özvegygyel, lehetőleg független, vagy egyedül álló, valáskülömbőség nélkül, ki a mai világba bele tud illeszkedni. Lehet az illetőnek hozomány, de lehet teljesen hozomány nélkül is. Csakis teljes című leveleket „Iparos 50” jelleggel Wallinger hirdetési iroda (Földes-palika kapujával szemben) továbbít. A leveleket legnagyobb díszírás mellett átvétel után személyesen vissza fogja adni. 10776

Alkalmazás.

INTELLIGENS nő házvezetőnek ajánlkozik vidékre magános urhoz, vagy urnőhöz. Cím: D. K. Strada Marasesti (Kossuth-utca) 59. 10776

ELOKÉLO helybeli biztosító intézet keres intelligens urat kiz és életbiztosítások szerzésére. Cím a kiadóban. 2018

FIATAL HÖLGY, ki a német, angol és francia nyelvet tökéletesen bírja, elsőrangú családból, uri háznál. Cluj, Oradea-Mare, vagy Bucuresben keres állást, mint társalkodó, egyedül álló nőhöz, vagy fiatal leányhoz. Bővebbet a kiadóhivatalban. 300

SPECIAL MECHANIKUSOK irógépekhez, bukaresti cégnél, jó fizetéssel, lakással, állandó biztos állást nyerhetnek. Ajánlatokat Nacht céghez Strada 1. Decembrie (Fa-utca.) 1991

FÜR BÜROARBEITEN wird zu sofortigem Eintritt ein Fräulein (Anfängerin) gesucht, Viktor Barthmes Str. Alexandri (Sancz-utca) 2. 1994

BADOGOS munkákat, épületek javítását szolid árak mellett vállal. Ermesz, Str. Marasesti (Kossuth-u.) 63. 1947

GYORS ÉS GÉPIRASBAN, valamint egyéb irodai teendőkben perfect tisztviselőnk gyári vállalat irádjába azonnali belépésre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 1955

ÜGYES VARRÓNÓ házakhoz ajánlkozik Cím Strada dr. Greceanu (Perényi-utca) 6-8. az udvarban balra. 200

SZIVÓGÁZMOTOR KEZELÉSBN JÁRTAS mozdonyvezetőt keresünk azonnali belépésre. Hazai Fatermelő Részvénytársaság Aradi Üzemvezetőse. 10899

KIFUTÓ FIU, jó fizetéssel nyomdánkban alkalmazást nyer.

Lakás.

EGY különbejáratú utcai butorozott szoba kiadó Strada Cosbuc (Vesszlényi-utca) 35. 2007

BUTOROZOTT, esetleg üres szobát keresek. Ajánlatokat „csendes lakó” jellegre a kiadóba kérek. 2013

Vétel és eladás.

EGY VILÁGOS ZONGORA madárijávó fából eladó. Strada E. Ghiba Birta (Varjassy József-utca) 12a) földszint. Megtekinthető délelőtt 11-12 óra között. 2028

JÉGSZEKRÉNY 2 ajtó, jó állapotban eladó. Zsidó-templom épület, dobánytárda. 2031

PEDALÓS Schunda cimbalom sűrűsen eladó. Cím: Szarvas-utca 1. 10900

ANTILOP új fehér félcipő 37 szám eladó Bulev. Regele Ferdinand (József főherceg-ut) 8. földszint jobbra. 2010

ELADÓ 12 méhlőrzsre való új kaptár Pankola 252. házszám. Téglagyárnál. 2012

ZONGORÁK, alig használt elsőrangú gyártmányok, jutányos árrban eladók. Faix zongora termében. Str. Consistoriului (Balthány-utca) 35. 2014

PERZSA szőnyegek és chaislonge takaró eladó. Strada Horia (Széchenyi-utca) 2. II. 6. 2019

SCHWEICZI FAJKESKE elsőrendű tejelő, valamint fiatal kecskék eladók. Soltz, Strada Prima Verii (Báthory-utca) 45. 1995

LUZERNA, kétezerörszáz, lóhere négyezerörszáz [3-ól a zsigmondházi határon a város közelében. Harnisch, ujaradi ikerkedőnél egy évre eladó. 1989

KÁVFÁZ BERENDEZÉS eladó. Ertekezhetni Strada Marasesti (Kossuth-utca) 8. 2003

VILLANY MOTOR, egy HP. 105 Volt megvételre kerestetik. Viktor Barthmes Telefon szám 208. Strada Alexandri (Sancz-utca.) 1923

JÓKARBAN levő tennisz középhálót keresek megvételre Bulev. Carol I. (Erzsébet-körút) 20. I. 5. 2001

HARMINC MÉHCSALAD, kitünően televé, igen erősek, egy éves legjobb szerkezetű legjobb kaptárban, 1-2 éves anyával, teljes eszközökkel felszerelve, esetleg külön-külön is eladó. Ertekezhetni Csanádi vasut palota II. em. 1. ajtó. 2008

FABRICA DE UELIURI DIN ARAD, Alexandri Lengyel si Fii (Aradi Olajmalm, Lengyel Sándor és Fiai) Bulev. Regele Ferdinand I. (Boros Béni-ter) 22. Telefon 135. Ajánl napi áron destillált és raffinált gépolajat, vulcán olajat, gőz és motorhengerolajat, autólajot, autó és nehéz benzint, tovotte zsírt, sárga és fekete kocsikenőcsöt, tőkmg, napraforgó és repceolajat, olajpogácsákat. 10641

NYERS BORKÖVET vesz Irom Arnold, Bercsényi Miklós-utca 39. 10651

SAKK-TABLÁT ÉS FIGURÁKAT vendék. Cím a kiadóban. 500

CEMENTÁRUGYÁRAK részére formolaj kapható az Aradi Olajipar Részvény társaságánál Aradon. 10898

ANTIK és modern porcellánt, butort, szőnyeget, festményeket ékszer, ezüstöt vesz és elad Salon Artistique. Állandó kiállítás. Boulevardul Regina Maria (Andrássy-ter) 21. szám. 10621

BUTOR, Ebédő és hálószobák olcsó árrban kaphatók Witegenfeld butoraktár. Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca.) 4828

SZALONGARNITURA, konsol tükör, ebédő kredenc, stb. eladó Strada Russu Sirianu (Aulich-utca) 15. 800

TEKERCS CSOMAGOLÓ papír vékony, kapható Knieszer könyvkereskedésében. Dobó-utca. 10671

MODERN HÁLÓSZOBÁK és ebédők jó kivitelben legjutányosabb árrban kaphatók Strada Alexandru Gavra (Cserne-vits-utca) 22. 1882

JÉG! Aradi Jégtelep kristályjéggyárában (Ipartestület mellett) mindenkor kapható tömör telített műjég. Egy tábla 6 lei. 10897

KÉT DARAB 3 tonnás teherautó üzemképes, majdnem új, 40.000 leiert eladó. Ujarad, F6-ut 45. Schneidernél. 1938

EGY Hoffher és Schranz gyártmányú 8 lóerős 9 éves cséplőgarnitúra eladó. Indrikó Szent, Seprős. 1935

NYERSOLAJ és BENZIN kapható az Aradi Olajipar Részvénytársaságánál. Aradon. Telefon szám 135. 10898

GYÓGYSZERTÁRAK és DROGERIAK részére lenmagliszt 5 kilogrammos postacsomagokban is kapható az Aradi Olaj ipar Részvénytársaságánál Aradon. 10898

BAROKKHÁLÓ, egyéb butordarabok, vászon fehérneműek, porcellán-edények eladók Strada Mocioni (Orczy-utca) 7. 1977

SERTÉS HIZLALÁSRA kitünően alkalmas készta hulladék bármily mennyiségben kapható a Piskota-gyárban. Calea Radnai-ut. 1974

STRANDRUHÁK nagy választékban, izlélés kivitelben kaphatók Stem Testvéreknl Strada Metianu (Forray-utca) 2. 10774

HASZNÁLT ÓLOM megvételre kerestetik. Bővebbet a kiadóban.

Ingtatlan.

ELADÓ sarokház üzlelnék alkalmas, állomáshoz közel, Strada Ardealui (Erdeyi-ut) 15. szám. 2016

STRADA OITUZ (ILLÉS-UTCA) 53a) adómentes magánház kisebb istállóval nagy kerttel, kedvező árrban eladó. 2006

NÉGYSZOBÁS adómentes modern magánház átvehető lakással eladó. Megtekinthető 4-6-ig Str. Marasesti (Kossuth-utca) 8a) 1525

ACEV. CIPÉSZMŰHELY FELSZERELÉSE eladó. Tudakozódni lehet Acev. palota II. emelet 1. számú ajtó. 1963

HÁZ jóforgalmu korsmával, fűszerüzlettel, nagy telekkel sűrűsően eladó Sarlot Domokos-utca 34. 2029

HÁROM szobás magánház adómentes, szép kerttel, teljes butor berendezéssel együtt, vagy anélkül eladó. Tűgyanott építkezésnél felhasználható különféle anyag, ócska ajtó, ablak olesón kapható Strada E. Ghiba Birta (Varjassy József-utca) 24a) 2020

ELADÓ Kovászi községben 3 holdas prima minőségű szőlő kolnával és felszereléssel együtt. Cím Wallinger hirdetőjében. 10777

ELADÓ Gyorokon közvetlen a villamos megálló mellett kisebb szőlő 1/2 holdas btelekkel kolnával és felszereléssel együtt. Cím: Wallinger hirdetőjében. 10777

ELADÓ Kovászi községben 3 1/2 holdas btelek 1000 hl. befogadó képességű pincével, nagy kolnával és 2 hl-es pálinkafőző üsttel együtt. Cím: Wallinger hirdetési irodájában. 10777

KUVINBAN (Aradköviben) közvetlenül az országút és a villamos mellett 16 kat. hold szőlő 5 szobás urilakkal, 2 istállóval, csukott színnel, cselédlakással, 3000 hl. befogadó képességű pincével és kolnával, kb. 800 hl. hordóval és 500 hl. különféle nagvságu káddal, továbbá mindenféle teljes felszereléssel eladó. Bővebb felvilágosítás dr. Lányi László-nál Aradon Bulev. Carol I. (Erzsébet-körút) 18. földszint. 10898

ELADÓ Strada Grivitei (Miklós-utca) 37. számú magánház. Bővebbet ugyanott. 10775

NAGY MAGÁNHÁZ eliolagható lakással eladó Ujmikelakán az iskolával szemben. 1960

Uzletek.

MŰVÉSZETI szalon helyisége berendezéssel, vagy anélkül azonnali eladó Haasz irodája, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 2. 10696

Ellátás.

BELVÁROS KÖZEPÉN magányos urinónél teljes elhatást, esetleg csak kitünő ebédkosztot kaphat egy-két intelligens felnőtt, vagy gyermek. Cím a kiadóhivatalban. 2009

Oktatás.

FIATAL HÖLGY óhajt német társalgási órákat adni. Bővebbet a kiadóhivatalban. 300

Külömféle.

HÉTFÓN Bucuresbte utazom, utlevél láttaozást elvállalok Strada Marasesti (Kossuth-utca) 16. ajtó 4. szám. 10696

OKMÁNYOK, szabályok stb. fordítását román, magyar, francia, német és szerb nyelven elfogad „Syrius” Arad, Könyök-utca 5. földszint 5. 2017

TÁRSULNÉK 80.000 LEIVEL jömeneteli üzlethez, vagy vállalathoz. Ajánlatokat „Biztos” jellegre továbbít Wallinger hirdetője (Földes-palika kapujával szemben.) 10776

ELADOM Strada Closca (Szent László-utca) 10. számú házamat, továbbá különféle butoraimat u. m.: complett ebédő, hálószobát és konyha butort. 1981

BUCURESTIBE utazom hétfón este. Utlevél láttaozást és pénzkivitel engedélynek megszerzését vállalom. Cím: Mandi papirkereskedés Bul. Regele Ferdinand (Boros Béni-ter) 15. 10476

GEBR. BÖHLER & CO. STAHLWERKE

WIEN-BERLIN

GENERALVERTRETUNG SIEBENBÜRGEN

Raktáron: Szerszámocél „Extra Zaehhart” rud és lemez
Gyorsacél „Böhler Rapid”
Kőfúróacél kemény közetehz 1992

SCHARTNER SÁNDOR okl. gépészmérnök
ARAD: Acev. palota.

Holland-Amerikai vonal!

Manoil Spiegler bukaresti cég képviseletét Erdély és Bánát területén az **Agentia Generala Karas-Szerorin megye Lugoj, Templom-u. 18. sz. alatt átvette.** Szerez vasut és hajójegyeket Bukarest-New-Yorkig, ára: 9000 Lei. Feleknek csak egyszer, a Vizium elintézése végett kell Bukarestbe utazniok. Amerikai utlevél ügyeket a belügyminiszteriumban kistírtetek. Szöbéli felvilágosítást ingyen ayújt. Irásbelinél 20 Lei melléklendő. **AGENTIA GENARALA.** 1904

Menjünk Bársonyhoz!

Piata Avram Ianeu (Szabadság-ter) 17
Harisnya, kenyű és trióc érkezett
Németországból és Orosországból.

Nagy áresés!